

ŞEHİRLER - ŞEHİRLEŞME, SANAYİ VE GÖÇ İLİŞKİSİ

6. I. 1900'lü yıllarda küçük bir balıkçı ve liman kasabasıyken petrol sayesinde gelişerek alışveriş ve turizm kenti haline gelmiştir.
- II. Thames Nehri kenarında kurulmuş küçük bir şehirken tarihi ve kültürel görüntüsü, siyasi ve ekonomik etkisi, ulaşım ve finans merkezi olması nedeniyle küresel etkiye sahip olmuştur.
- III. "Doğunun Başkenti" anlamına gelen şehir son teknoloji, bilgi, finans, kültür ve moda gibi cazibe merkezlerinin toplandığı bir yer haline gelmiştir.

Yukarıdaki özelliklere sahip olan şehirler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Tokyo	Dubai	Seul
B) Dubai	Paris	Şangay
C) Tahran	Oxford	Tokyo
D) Essen	Roma	Pekin
E) Dubai	Londra	Tokyo

7. **Küresel etkiye sahip şehirlerin genellikle gelişmiş ülkelerde yer alması aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?**

- A) Nüfus miktarlarının fazla olmasıyla
- B) Yoğun göç almalarıyla
- C) Ekonomik faaliyetlerin niteliğiyle
- D) Yüzölçümlerinin geniş olmasıyla
- E) Başkent olmalarıyla

8. **Tarihsel süreçte şehirlerin nüfusunun hızla artması aşağıdakilerden hangisiyle en az ilgilidir?**

- A) Üretim faaliyetlerinin artmasıyla
- B) Takas yoluyla ticaretin başlamasıyla
- C) Yönetici ve asker sınıfının ortaya çıkmasıyla
- D) Sanayi Devrimi'yle
- E) Doğum oranlarının artmasıyla

9. Sanayileşme, şehirleşme ve göç olguları birbirleri ile sürekli etkileşim halindedir.

Buna göre, aşağıda verilen şehirlerin hangisinde bu etkileşimin yoğun olduğu söylenebilir?

- A) Düsseldorf B) Manchester C) İzmit
D) Cambridge E) Bombay

10. Şehirlerin etki alanları küresel olabildiği gibi bölgesel boyutlarda da olabilmektedir.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisinin etki alanı yanlış verilmiştir?

Şehir	Etki alanı
A) Tahran	Orta Doğu ve Asya kıtası
B) Jakarta	Güney ve Güneydoğu Asya
C) Wellington	Okyanusya kıtası
D) Kiev	Baltık Havzası
E) Mexico City	Amerika kıtası

11. Sanayileşmenin yaşandığı yerlerde göçe bağlı olarak şehirleşme hız kazanmakta, bu durum birçok sorunu da ortaya çıkarmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorunlardan biri değildir?

- A) İkincil ve üçüncül sektörlerin gelişmesi
- B) Tarım ve orman arazilerinin yerleşmeye açılması
- C) Sanayi tesisleriyle konutların iç içe bulunması
- D) Arsa ve konut fiyatlarının artması
- E) Çevre sorunlarının yaşanması

BEŞERİ SİSTEMLER

EKONOMİK FAALİYETLER

1. I. Mal ve hizmetlerin kullanılması
II. Mal ve hizmetlerin kullanılabilir duruma getirilmesi
III. Mal ve hizmetlerin tüketiciye ulaştırılması

Yukarıda verilen ekonomik faaliyetlerin türlerine göre sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Üretim	Tüketim	Dağıtım
B)	Dağıtım	Tüketim	Üretim
C)	Tüketim	Üretim	Dağıtım
D)	Üretim	Dağıtım	Tüketim
E)	Dağıtım	Üretim	Tüketim

2. **Aşağıdakilerden hangisi üretim faaliyetlerini etkileyen doğal faktörlerden biri değildir?**
- A) İklim   B) Yer şekilleri   C) Teknoloji
D) Ham madde   E) Enerji kaynakları

3. Et tüketimine olan talebin giderek artmasına bağlı olarak yeni iş kolları ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu iş kollarından birisi değildir?

- A) Soğuk hava depoları
B) Modern ambalajlama
C) Soğutuculu taşımacılık
D) Mera hayvancılığı
E) Konserve imalatı

4. **Kahvenin ana vatanı Etiyopya'nın Kaffa Bölgesi olmasına rağmen dünyanın farklı ülkelerinde de üretilmeye başlanmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?**

- A) İklim koşullarının elverişli olması
B) Sanayinin gelişmesi
C) Ulaşım teknolojilerinin gelişmesi
D) Kolay bozulmaması
E) Kahveye olan talebin artması

5. I. Temel ihtiyaçlar
II. Gelir düzeyi
III. Tarımsal faaliyetler
IV. İş gücü

Tüketim sürecinde, yukarıdaki unsurlardan hangileri daha etkilidir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

6. **Aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisi ham maddenin yakınında yapılmak zorunda değildir?**

- A) Şeker üretimi
B) Pamuklu dokuma
C) Mandracılık
D) Yaş çay üretimi
E) Çimento imalatı

EKONOMİK FAALİYETLER

7. Bir ürünün ihtiyaçtan fazla üretilmesinde,

- I. kullanım alanının yaygın olması
- II. tüketiminin fazla olması
- III. kısa sürede bozulabilmesi
- IV. ticari değerinin yüksek olması

durumlarından hangileri daha fazla etkilidir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) I, II ve IV   E) I, III ve IV

8. Günümüzde akıllı telefonlarla çalışabilen sanal gerçeklik ürünlerinin yaygınlaşması akıllı telefonların satışını yeniden arttırmıştır.

Bu durum üretim ve tüketim üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisine örnektir?

- A) Teknoloji   B) Temel ihtiyaçlar   C) İş gücü
D) Moda   E) Reklam

9. Aşağıdakilerden hangisi beşeri unsurların tüketim üzerindeki etkisine örnek gösterilemez?

- A) Modanın her yıl değişmesiyle giyim sektörünün sürekli canlı kalması
- B) Kış lastiğinin yasal zorunluluk haline getirilmesi sonucu fiyatlarının yükselmesi
- C) Reklam ve iletişim sektörünün gelişmesiyle akıllı telefon ve tablet satışlarının artması
- D) Aşırı sıcak geçen yaz mevsiminin klima satışlarını arttırması
- E) Özel tüketim vergilerinin düşmesine bağlı olarak otomotiv satışlarının artması

10. Aşağıdakilerden hangisi iklimin üretim ve tüketim üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilemez?

- A) Sıcaklıkların düşmesiyle birlikte kışlık giysilere olan talebin artması
- B) Mera hayvancılığında süt üretiminin yağışlara paralellik göstermesi
- C) Kuraklığın etkili olduğu dönemlerde sebze ve meyve fiyatlarının artması
- D) Su, güneş ve rüzgâr ile çalışan enerji santrallerindeki üretimde değişiklik yaşanması
- E) Patatesin ana vatanı dışındaki bölgelerde daha fazla üretilmesi

11. Tarım ve hayvancılıkta bozulabilir ürünlerin uzak üretim alanlarından pazarlara ulaştırılabilmesi için özel taşıma ve paketleme sistemlerine ihtiyaç vardır.

Aşağıdaki ürünlerden hangisi için böyle bir zorunluluk yoktur?

- A) Süt   B) Balık   C) Tahıl
D) Sebze   E) Et ürünleri

12. Aşağıdakilerden hangisi tüketimin üretime etkisine örnek gösterilemez?

- A) Deli dana hastalığının yaşandığı dönemlerde kırmızı et tüketiminin azalması
- B) Pirinç, mısır ve buğdayın üretiminin yaygın olması
- C) Mandıracılığın ve kümes hayvancılığının büyük şehirlerin etrafında gelişme göstermesi
- D) Beyaz eşya üretiminin artmasıyla birlikte fiyatların ucuzlaması
- E) Norveç ve Japonya'da balıkçılığın önemli bir sektör haline gelmesi

BEŞERİ SİSTEMLER

DOĞAL KAYNAKLAR VE EKONOMİ - GELECEĞİN EKONOMİSİ

1. Yalnızca doğal süreçlerle oluşmuş, mal ve hizmet üretimi için gerekli olan kaynaklara doğal kaynak denir. Teknolojideki gelişmeler doğadaki kaynakların tüketimini de hızlandırmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinde tükenmeyen (yenilenebilir) kaynaklar birlikte verilmiştir?

- A) Petrol, rüzgâr, orman
B) Su, rüzgâr, güneş
C) Petrol, su, orman
D) Kömür, petrol, doğal gaz
E) Petrol, güneş, su

2. I. Japonya
II. Ürdün
III. Venezuela
IV. Azerbaycan

Yukarıda verilen ülkelerden hangilerinde petrol önemli yeraltı kaynaklarından biridir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

3. I. Rüzgâr
II. Petrol
III. Jeotermal enerji
IV. Su gücü

Yukarıdaki doğal kaynakların hangilerinden yararlanma olanağı, iklim koşullarına bağlı olarak değişiklik gösterir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) III ve IV

4. Amerika Birleşik Devletleri, kömür ve petrol gibi enerji kaynaklarının üretiminde dünyada ilk sırada yer almasına rağmen, aynı zamanda bu ürünleri en çok ithal eden ülkedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenlerinden biridir?

- A) Üretim maliyetlerinin yüksek olması
B) Ürettiği enerji kaynaklarının düşük kalitede olması
C) Dünya petrol ve kömür ticaretinde etkin olması
D) Ülke içindeki üretim alanlarının tüketim alanlarına uzak olması
E) Enerji tüketiminin fazla olması

5. I. Sınırlı kaynakların yanı sıra bilim ve teknoloji-
deki yetersizlik, iş gücü ve sermayenin azlığı
nedeniyle geri kalmış,
II. Doğal kaynak bakımından zengin olmasına
rağmen yeterince gelişmemiş,
III. Sahip olduğu zengin doğal kaynaklar, teknoloji,
iş gücü ve sermaye birikimi sayesinde gelişmiş

ülkelere örnekler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A) Moğolistan	Nijerya	Rusya	Japonya
B) Moğolistan	Rusya	Japonya	Moğolistan
C) Rusya	Japonya	Moğolistan	Japonya
D) Rusya	Moğolistan	Japonya	Rusya
E) Japonya	Moğolistan	Rusya	Japonya

DOĞAL KAYNAKLAR VE EKONOMİ - GELECEĞİN EKONOMİSİ

6. Aşağıdaki doğal kaynak - ülke eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

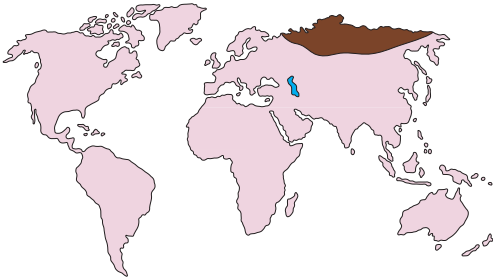
- A) Bahreyn → Petrol
- B) Brezilya → Orman ürünleri
- C) Güney Afrika → Altın, elmas
- D) Hollanda → Güneş enerjisi
- E) Japonya → Deniz ürünleri

7. Teknocoğrafya, teknik ve coğrafyanın birbirine yaptığı etkiyi araştırır ve imalatın çevre koşullarına uygunluğunu ele alır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi teknocoğrafyanın araştırma alanına **girmez**?

- A) Yalıtım malzemeleri
- B) Soğutmalı taşımacılık
- C) Organik tarım uygulamaları
- D) Paslanmaz çelik üretimi
- E) Isıya dayanıklı cam

8.

Yukarıdaki haritada gösterilen taralı bölge, aşağıdakilerden hangisinin üretim alanı **değildir**?

- A) Taş kömürü
- B) Doğal gaz
- C) Petrol
- D) Jeotermal enerji
- E) Orman ürünleri

9. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak aşağıdakilerden hangisinde artış meydana **gelmez**?

- A) Mal ve hizmetlerin üretiminde
- B) İstihdam alanlarında
- C) Yaşam standardında
- D) Çevre sorunlarında
- E) İş gücü ihtiyacında

10. Aşağıdakilerden hangisi teknolojinin sağladığı yararlardan biri **değildir**?

- A) Yapay zeka sayesinde makinelerin karmaşık problemlere insanlar gibi çözümler üretmesi
- B) İnternet hızının gün geçtikçe artmasıyla bilgilere daha kısa sürede ulaşılması
- C) Makineleşme ile topraktaki ürünün kısa sürede toplanması
- D) Elektrikli otomobillerinin yaygınlaşmasıyla fosil yakıt tüketiminin azalması
- E) Tıbbi cihazların ve iletişim araçlarının manyetik etkilerinin bulunması

11. Küreselleşme hareketleri, geleceğin ekonomik yapısını büyük oranda değiştirecektir.

Buna göre geleceğin ekonomisinde aşağıdaki sektörlerden hangisinin payının **daha fazla** olacağı söylenebilir?

- A) Hizmet sektörü
- B) Sanayi ve ticaret
- C) Tarım ve hayvancılık
- D) Maden ve enerji üretimi
- E) İnşaat ve taşıt araçları üretimi

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

MEDENİYETLER MERKEZİ ANADOLU - TÜRKİYE'DE ARAZİ KULLANIMI

1. Anadolu'nun tarihi çağlardan itibaren çeşitli uygarlıkların kurulduğu ve geliştiği bir alan haline gelmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili **olmamıştır**?

- A) Verimli tarım topraklarının bulunması
B) Su kaynakları bakımından zengin olması
C) İklim şartlarının elverişli olması
D) Ortalama yükseltisinin fazla olması
E) Coğrafi konumunun elverişli olması

2. Anadolu'nun ilk çağlardan itibaren birçok uygarlığa ev sahipliği yapması ve her kurulan devletin Anadolu'da bıraktığı kültürel miras, Anadolu'yu bir müze haline getirmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Anadolu Medeniyetlerine ait bir eser **değildir?**

- A) Selsius Kütüphanesi
B) Yazılıkaya Kabartması
C) İnce Minareli Medrese
D) Sart Sinagogu
E) Zeus Heykeli

3. İlk çağlardan itibaren Anadolu'da Hititler, İyonlar, Urartular, Frigler, Lidyalılar gibi çok sayıda uygarlık kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu medeniyetlere ait merkezlerden biri **değildir?**

- A) Tuşpa   B) Hattuşuş   C) İskenderiye
D) Sard   E) Gordion

4. Aşağıdaki Anadolu medeniyetlerinden hangilerinin kurulduğu yer **yanlış** verilmiştir?

- A) Urartular → Van Gölü çevresi
B) Frigyalılar → Ankara - Eskişehir çevresi
C) Hititler → Orta Anadolu
D) Lidyalılar → Gediz ve Küçük Menderes
E) İyonlar → Antalya - Mersin kıyıları

5. Anadolu'da ilk çağlarda kurulan İyon ve Fenikelilerin denizcilikle, Urartuların hayvancılıkla, Hititlerin tarım ve hayvancılıkla, Lidyalıların ise ticaretle uğraşmalarında;

- I. coğrafi konum
II. yer altı zenginlikleri
III. iklim ve jeomorfolojik koşullar
IV. bitki örtüsü

faktörlerinden hangilerinin etkisi **daha fazladır?**

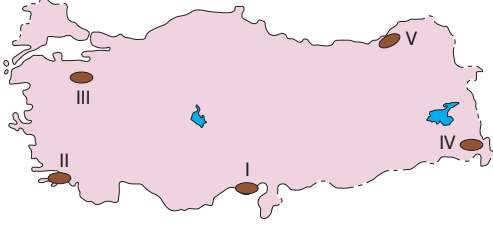
- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

6. Türkiye'de aşağıdaki arazilerden hangisinin kullanım şekli **yanlış** verilmiştir?

Arazi	Kullanım şekli
A) Ovalar	Tarım
B) Platolar	Tarım ve hayvancılık
C) Kıyıları	Turizm, deniz ulaşımı
D) Göller	Atık depolama
E) Vadiler	Enerji üretimi, geçit

MEDENİYETLER MERKEZİ ANADOLU - TÜRKİYE'DE ARAZİ KULLANIMI

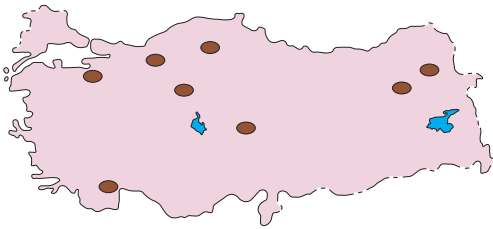
7.

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış yörelerden hangisine ait arazi kullanımı **yanlış** verilmiştir?

- A) I. yörede tarımın yanı sıra sanayi faaliyetleri ve yerleşim birimleri de yoğunlaşmıştır.
- B) II. yörede ulaşım ağının gelişmesiyle birlikte kıyı kesimlerdeki araziler turistik tesislerin yapımına ayrılmıştır.
- C) III. yöre kar kalınlığının fazla ve topoğrafik şartların uygun olması nedeniyle kış sporları amacıyla kullanılmaktadır.
- D) IV. yörede dağlar arasındaki çok sayıdaki alan baraj sahası olarak kullanılmıştır.
- E) V. yöre orman ve yayla turizmi amacıyla kullanılmaktadır.

8.

Yukarıdaki haritada koyu renkle gösterilen alanların tamamında aşağıdaki faaliyetlerden hangisi yapılmaktadır?

- A) Kış turizmi
- B) Büyükbaş hayvancılık
- C) Ormancılık
- D) Seracılık
- E) Taş ocakları işletmeciliği

9.

Aşağıdaki tabloda Türkiye arazilerinin eğim durumu ve ülke topraklarına oranları gösterilmiştir.

Eğim değeri (%)	Toplam yüzölçüme oranı (%)	Özelliği
0-5	8,5	Düz ve hafif eğimli
5-10	12,8	Orta eğimli, hafif dalgalı
10-15	16,2	Çok eğimli
15'ten fazla	62,5	Sarp

Buna göre Türkiye arazisiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine **ulaşamaz**?

- A) Düz ve hafif eğimli arazilerin oranı en azdır.
- B) Türkiye'nin büyük bir bölümü sarp arazilerden oluşmuştur.
- C) Ülke yüzölçümünün yaklaşık % 20'lik kısmında yer şekilleri sade yapıdadır.
- D) Çok eğimli ve sarp arazilerin çokluğu erozyon şiddetini arttırmıştır.
- E) Çok eğimli yerler hafif eğimli yerlerden daha azdır.

10.

Türkiye'de aşağıdakilerden hangisi **yanlış** arazi kullanımına örnektir?

- A) Uludağ, Erciyes ve Palandöken gibi kar kalınlığı ve topoğrafik koşulları uygun dağlarda kış sporları için tesislerin yapılması
- B) Dilovası, Çayırova, İzmit ve Çukurova'nın tarıma elverişli arazilerine endüstri tesislerinin kurulması
- C) Bafra, Gediz, Silifke gibi delta ovalarında çeşitli endüstriyel tarım ürünü yetiştirilmesi
- D) Yüksek ve engebeli alanlardan oluşan Taşeli ve Teke platolarında küçükbaş hayvancılığın yoğun olarak yapılması
- E) Dağlık sahalardaki bazı arazilerin maden çıkarma ve işleme amacıyla kullanılması

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE EKONOMİSİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

1. Türkiye'nin aşağıdaki coğrafi konum özelliklerinden hangisinin ekonomiye olan katkısı **yanlış** verilmiştir?

Coğrafi konum özelliği	Ekonomiye katkısı
A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması	Deniz ulaşımında boğazların kullanılması
B) Stratejik yeraltı kaynaklarına sahip olması	Maden ihracatından gelir elde edilmesi
C) Farklı mevsimlerin yaşanması	Tarım ve turizm faaliyetlerinin çeşitlilik göstermesi
D) Asya ve Avrupa arasında yer alması	Transit ticaretin gelişmiş olması
E) Doğu-Batı medeniyetlerinin buluşma noktasında olması	Enerji taşımacılığında önemli bir koridor olması

2.

	I	II	III
Serbest ekonomi modeline geçildi.	✓		
Teşviki Sanayi Kanunu çıkarıldı.		✓	
Devlet Planlama Teşkilatı kuruldu.			✓

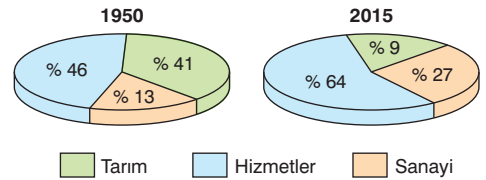
Yukarıdaki tabloda işaretlenen uygulamaların yapıldığı dönemler aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A) 1980 sonrası	1923-1929	1960-1980	
B) 1980 sonrası	1950-1960	1960-1980	
C) 1960-1980	1923-1929	1980 sonrası	
D) 1960-1980	1930-1950	1980 sonrası	
E) 1950-1960	1923-1929	1960-1980	

3. Türkiye ekonomisinde aşağıdakilerden hangisi 1980'den sonraki döneme ait gelişmelerden biri **değildir**?

- A) İhracata dayalı ekonomik büyüme hedeflenmiştir.
- B) Yapılan özelleştirmelerle millî gelir artırılmaya ve enflasyon düşürülmeye çalışılmıştır.
- C) Enerji, liman gibi büyük sermayeli yatırımların devlet tarafından yapılması planlanmıştır
- D) Devletçilik politikası azaltılarak, özel sektörün ekonomiye daha çok katılması sağlanmıştır.
- E) Ulaşım ve altyapı çalışmalarına ağırlık verilmiştir.

4.

Yukarıdaki grafiklerde 1970 ile 2015 yıllarında Türkiye'deki milli gelirin sektörlere dağılımı verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine **ulaşamaz**?

- A) Tarım sektörünün ekonomideki payı azalmıştır.
- B) Tarım dışı sektörler gelişme göstermiştir.
- C) En fazla artış hizmetler sektöründe gerçekleşmiştir.
- D) Ekonomik anlamda büyüme gerçekleşmiştir.
- E) Türkiye'de tarımsal üretim miktarı azalmıştır.

TÜRKİYE EKONOMİSİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

5. I. Genç ve dinamik bir nüfusa sahip olması
II. Yaşlı bağımlı nüfusun artış göstermesi
III. Nüfusun önemli bir tüketim ve pazar alanı oluşturması
IV. İşçi ücretlerinin gelişmiş ülkelere oranla düşük olması

Türkiye'nin yukarıda verilen nüfus özelliklerinden hangileri, ülke ekonomisine olumlu katkı yapmaktadır?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III
D) I, II ve IV   E) I, III ve IV

6. **Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde uygulanan ekonomi politikalarının amaçları içinde yer almaz?**

- A) Doğal ve beşeri kaynakları en iyi şekilde kullanmak
B) Kırsal kesimden kentlere göçü teşvik etmek
C) Dengeli gelir dağılımı oluşturmak
D) İstihdamı artırmak
E) İstikrarlı kalkınmayı sağlamak

7. • Devletçilik yoluyla sanayileşme politikasına geçmiştir.
• Sümerbank kurulmuştur.
• Millî Ekonomiyi Koruma Kanunu çıkarılmıştır.

Yukarıdaki ekonomi politikaları Türkiye'nin hangi döneminde uygulanmıştır?

- A) 1923 – 1929 Dönemi
B) 1929 – 1950 Dönemi
C) 1950 – 1960 Dönemi
D) 1960 – 1980 Dönemi
E) 1980'den sonraki dönem

8. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de doğal faktörlerin ekonomi üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilemez?**

- A) Çeşitli tarım ürünlerinin yetiştirilmesi
B) Bitki örtüsünün bozkır olduğu bölgelerde koyun yetiştiriciliğinin yapılması
C) Son yıllarda büyük şehirlerin yakınında kümes hayvancılığının yaygınlaşması
D) Doğu Karadeniz'deki yaylaların hayvancılık ve turizm amaçlı kullanılması
E) Akdeniz'in kıyı ovalarında yılda birden fazla ürün alınabilmesi

9. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de yer şekillerinin dağlık ve engebeli olmasının ekonomiye sağladığı katkılardan biri değildir?**

- A) Hidroelektrik enerji potansiyelinin yüksek olması
B) Farklı turizm faaliyetlerinin yapılabilmesi
C) Bitki örtüsünün çeşitlilik göstermesi
D) Yeraltı kaynakları çeşitliliğinin fazla olması
E) Çeşitli hayvancılık faaliyetlerinin yapılabilmesi

10. Türkiye'de bölgeler arasında gelişme düzeyindeki farklılıkların azaltılması ve geri kalmış yörelerin kalkındırılması amacıyla teşvik uygulamaları yapılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu amaca yönelik uygulamalardan biri değildir?

- A) KDV indirimi
B) Yatırım için arsa tahsis
C) Vasıfsız iş gücü temini
D) Özel sektöre gümrük vergisi muafiyeti
E) Ucuz enerji sağlama

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE TARIM

1. Türkiye'de 1950 yılında tarım arazilerinin % 95'i saban ile sürülürken, günümüzde % 95'i traktörle sürülür hale gelmiştir. Ancak Türkiye'de bu oranın % 100 olması beklenemez.

Bu durumun en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarımsal nüfus oranının fazla olması
B) Bazı kesimlerde sık bitki örtüsünün bulunması
C) Tarım topraklarının küçük, parçalı ve eğimli olması
D) Kırsal kesimden kentlere yoğun göçlerin yaşanması
E) Traktör maliyetinin çiftçinin alım gücünün üzerinde olması

2. İntansif tarım metodu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Makine kullanımı yaygındır.
B) Toprakta yılda birden fazla ürün alınabilir.
C) Üretim doğal koşullara bağımlıdır.
D) İslah edilmiş tohum kullanılır.
E) Dar alanda yüksek verim alınır.

3. Düşük sıcaklıklardan zarar gören ve yüksek sıcaklık isteyen bir tarım ürününün aşağıdaki ovaların hangisinde yetiştirilmesi olanaksızdır?

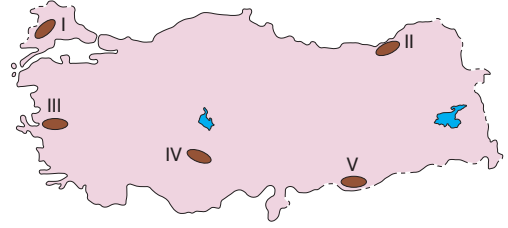
- A) Iğdır Ovası
B) Çukurova
C) Silifke Ovası
D) Gediz Ovası

E) Amik Ovası

4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de tarım alanlarında sulama sorununun ortadan kaldırılmasıyla meydana gelecek değişikliklerden biri **olamaz**?

- A) Nadas tarımının terk edilmesi
B) Kırdan kente yapılan göçlerin azalması
C) Tarımsal ürün çeşidinin artması
D) Birim alandan elde edilen verimin artması
E) Tarımda makine kullanımının yaygınlaşması

5.

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış alanların hangisinde, yer şekillerinin dağlık ve engebeli olması nedeniyle tarla tarımı yerine bahçe tarımı yapılmaktadır?

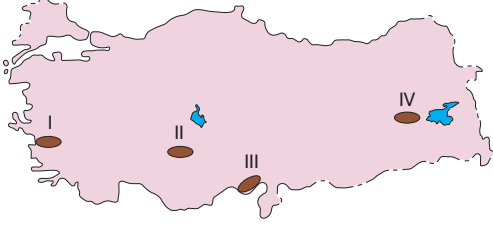
- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki tarım alanlarında verimi arttıracak yöntemlerden biri **değildir**?

- A) Zararlı bitki ve haşerelerle mücadele edilmesi
B) Sulama olanaklarının geliştirilmesi
C) Tarlalarda uygun miktarda gübre kullanımı
D) Yeni tarım alanlarının açılması
E) Toprak yapısına uygun tarım bitkilerinin yetiştirilmesi

TÜRKİYE'DE TARIM

7.

Her mevsim yağış ve kış ılıklığı isteyen bir tarım ürünü, yukarıdaki haritada numaralandırılmış yerlerden hangilerinde sulama ile yetiştirilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) III ve IV

8. Aşağıdakilerden hangisi toprağın verimini korumak için alınabilecek önlemlerden biri **değildir**?

- A) Kaliteli tohum kullanılması
B) Tarlaların aşırı sürülmemesi
C) Toprağın erozyona karşı korunması
D) Tarlaların yabani otlardan temizlenmesi
E) Toprağa düzenli olarak gübre eklenmesi

9. Türkiye'nin iç kesimlerinde kıyı kesimlerine oranla tarımsal üretimde yıldan yıla dalgalanmaların görülmesi;

- I. yağış rejiminin düzensiz olması,
II. üretimin devlet kontrolünde yapılması,
III. tarımda makine kullanımının yaygın olması,
IV. üretimde hava koşullarının belirleyici olması

gibi etmenlerden hangilerine bağlıdır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) III ve IV

10. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de tarım sektörüne ait özelliklerden biri **değildir**?

- A) Sanayi sektörüne ham madde sağlaması
B) Ekili-dikili alanlar içinde tahılların payının fazla olması
C) İç bölgelerde nadas yönteminin uygulanması
D) Türkiye'nin dış ticaretinde ilk sırada yer alması
E) Kırsal kesimde istihdam sağlaması

11. Buğday, mısır, çeltik (pirinç), arpa, yulaf, darı gibi tarım ürünlerine tahıl (hububat) denir. Türkiye'de tarım alanlarının yarısından fazlasında tahıl tarımı yapılmaktadır.

Bu durum üzerinde aşağıdakilerden hangisi **daha az etkilidir**?

- A) Ülkemizin büyük bölümünde yarı kurak iklim koşullarının görülmesi
B) Ürünlerin makineli tarıma elverişli olması
C) Nüfusun hızla artması
D) Tahılların uzun süre saklanabilmesi
E) Dış satımının yapılması

12. Ticari tarımda yetiştirilen ürünlerin iç veya dış piyasaya sürülerek pazarlanması için devlet tarafından kolaylaştırıcı, koruyucu ve teşvik edici uygulamalar yapılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu uygulamalardan biri **değildir**?

- A) Tarımı destekleyen kuruluşların bulunması
B) Sebze ve meyve dış alımının arttırılması
C) Çeşitli kooperatiflerin kurulması
D) Bazı ürünlerin devlet tarafından satın alınması
E) Düşük faizle kredi verilmesi

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE TARIM

- I. Pirinç
II. Mısır
III. Buğday
IV. Arpa

Yukarıdaki tarım ürünlerinden hangilerinin doğal yetişme alanında nadas uygulaması yapılmaktadır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) III ve IV

- Yetiştirme koşulları göz önüne alındığında Türkiye'de aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin yetiştirme alanı **daha dardır**?

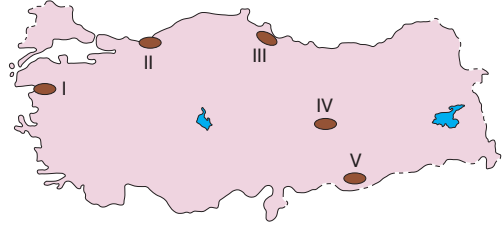
- A) Zeytin   B) Üzüm   C) Ayçiçeği
D) Elma   E) Çay

- Karadeniz Bölgesi'nin kıyı kesiminde yapılan mısır tarımı iç kesimlerinde yerini buğday tarımına bırakır.

Bu durum kıyı ile iç kesimler arasında aşağıdakilerden hangisinin farklı olmasının bir sonucudur?

- A) Kış sıcaklıklarının
B) Yağış rejiminin
C) Tarım tekniklerinin
D) Kırsal nüfus oranının
E) Makine kullanımının

- Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı tarım ürünlerinin yoğun olarak yetiştirildiği yöreler taralı olarak gösterilmiştir.

Bu yörelerden hangisinde yetiştirilen tarım ürünü aşağıda **yanlış** verilmiştir?

- A) I → Zeytin   B) II → Fındık
C) III → Tütün   D) IV → Kayısı
E) V → Turunçgil

- Aşağıdaki tabloda Türkiye'de buğdayın yıllara göre üretim miktarı verilmiştir.

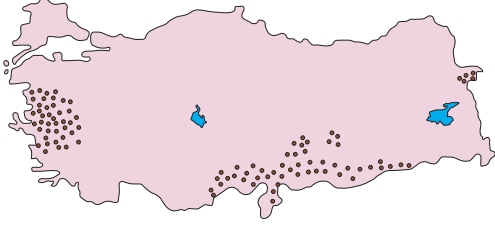
Yıl	Üretim (ton)
1990	20 000 000
1995	18 000 000
2000	21 000 000
2005	21 500 000
2010	19 674 000
2015	22 600 000

Yukarıdaki tabloya göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) 1995 yılında buğday ithal edilmiştir.
B) 1990 yılından sonra buğday ekim alanları azalmıştır.
C) 2015 yılında üretim tüketimi karşılamıştır.
D) Buğday üretiminde dalgalanmalar olmuştur.
E) 2005 yılındaki buğday üretimi 2000 yılındaki üretimden 5 bin ton daha fazla olmuştur.

TÜRKİYE'DE TARIM

6.

Yukarıdaki haritada hangi ürünün üretim alanları gösterilmiştir?

- A) Zeytin   B) Turunçgil   C) Fındık
D) Pamuk   E) Arpa

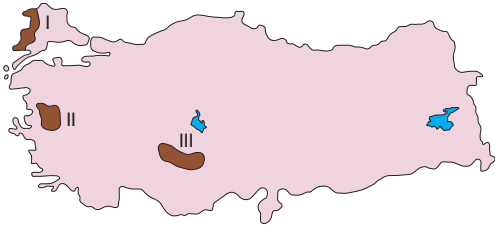
7.

- I. Şeker pancarı
II. Buğday
III. Fındık
IV. Zeytin

Yukarıda verilen tarım ürünlerinden hangilerinin iklim seçiciliği **daha fazladır?**

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

8.

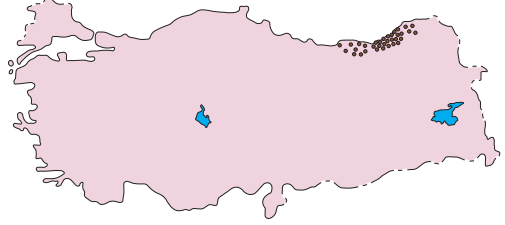

Haritada numaralandırılmış alanlarda yoğun olarak yetiştirilen tarım ürünleri aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

I	II	III
A) Buğday	Pamuk	Mısır
B) Piriç	Üzüm	Şeker pancarı
C) Zeytin	Mısır	Pamuk
D) Üzüm	Haşhaş	Buğday
E) İncir	Tütün	Zeytin

9.

Aşağıdaki haritada, bir tarım ürününün Türkiye'deki üretim alanları gösterilmiştir.

Bu tarım ürünüyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **söylenemez?**

- A) Yetiştirme alanı dardır.
B) Kireçsiz, yıkanmış toprak ister.
C) Sadece üretildiği yörelerde tüketilir.
D) Sulamaya ihtiyaç duyulmadan üretimi yapılır.
E) Her mevsim yüksek oranda nem ve yağış ister.

10.

Bağıl nem oranının fazla, güneşli gün sayısının az olduğu bir yörede aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin üretimi **daha kolaydır?**

- A) Fındık   B) Zeytin   C) Buğday
D) Pamuk   E) Arpa

11.

Çukurova'da hem pamuk hem mandalina yetiştirilmektedir.

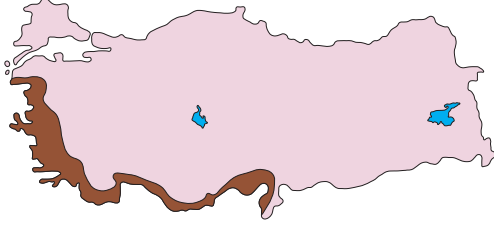
Buna göre Rize'de mandalina yetiştirilmesine rağmen pamuk tarımının yapılmaması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Ticari değerinin düşük olması
B) Elle toplanmak zorunda olması
C) Bulutlu gün sayısının fazla olması
D) Yer şekillerinin engebeli olması
E) Kış sıcaklığının düşük olması

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE TARIM

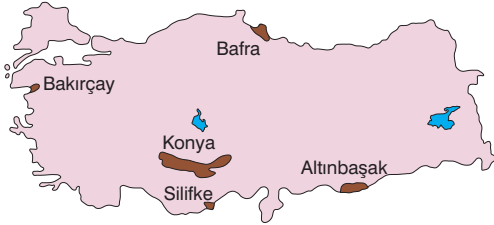
1.

Yukarıdaki Türkiye haritasında koyu renkle gösterilen bölgede aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisi **yetiştirilemez**?

- A) Zeytin B) Fındık C) Mısır
D) Buğday E) Soya

2.

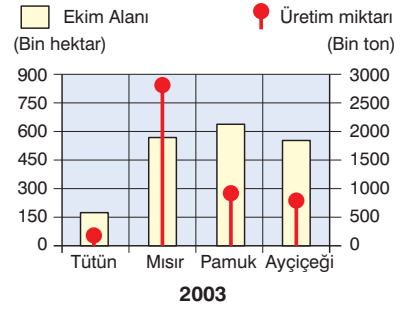
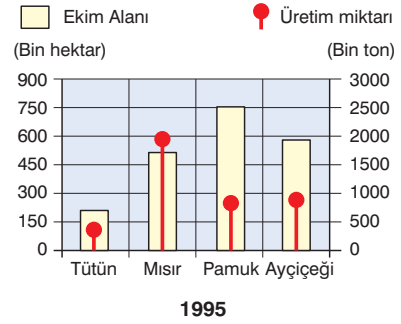
Haritada gösterilen ovaların hangisinde sulama projesinin hayata geçirilmesiyle birlikte pamuk tarımında **büyük artış** yaşanmıştır?

- A) Bakırçay Ovası B) Konya Ovası
C) Bafra Ovası D) Silifke Ovası
E) Altınbaşak Ovası

3. Bitki örtüsü bozkır olan bir iklim bölgesinde aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisinin doğal olarak yetiştirilmesi **daha kolaydır**?

- A) Buğday B) Zeytin C) Mısır
D) Tütün E) Pirinç

4. Aşağıdaki grafiklerde, Türkiye'de dört tarım ürününün 1995 ve 2003 yıllarındaki ekim alanları ve üretim miktarları gösterilmiştir.

Grafiklerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

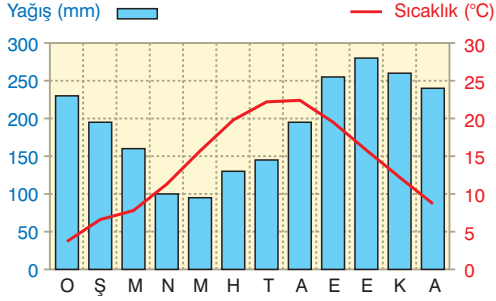
- A) Sadece mısırın ekim alanı artmıştır.
B) Üretimde en fazla artış mısırdadır.
C) Pamuğun ekim alanı azalmasına karşın üretim miktarı azalmamıştır.
D) 2003 yılında mısırdan elde edilen gelir diğer ürünlerin toplamından fazladır.
E) Verilen ürünler içinde pamuk her iki yılda da en geniş ekim alanına sahiptir.

5. Aynı iklim bölgesinde doğal olarak yetişmesi zor olan bitki çifti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pamuk - Çay B) Buğday - Pamuk
C) Üzüm - Elma D) Mısır - Pirinç
E) Buğday - Şekerpancarı

TÜRKİYE'DE TARIM

6. Aşağıda bir bölgeye ait sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Aşağıdaki bitki türlerinden hangisi grafikte gösterilen iklim koşullarında doğal olarak yetişebilir?

- A) Mısır   B) Pamuk   C) Buğday
D) Ayçiçeği   E) Mercimek

7. Kısa sürede bozulan tarım ürünlerinin yetiştirme alanlarını, o ürünü işleyen sanayi tesislerinin varlığı belirlemektedir.

Buna göre, aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisi, o ürünü işleyen fabrikaların çevresinde yoğunlaşmıştır?

- A) Buğday   B) Pamuk   C) Arpa
D) Şeker pancarı   E) Mısır

8. Pirinç, tütün, kenevir ve haşhaş bitkilerinin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nemli iklim şartlarında yetişmeleri
B) Sıcaklık isteklerinin fazla olması
C) Üretimlerinin devlet kontrolünde yapılması
D) Tohumlarından yağ elde edilmesi
E) Aynı tarım bölgesinde üretilmeleri

- 9.

Haritada taralı olarak gösterilen yerlerden hangisinde yoğun olarak yetiştirilen tarım ürünü yanlış verilmiştir?

- A) İncir   B) Ayçiçeği   C) Zeytin
D) Pirinç   E) Yer fıstığı

10. Aşağıda verilen il ve bu illerde yaygın olarak yetiştirilen ürün eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Rize → Çay, mısır
B) Mersin → Tütün, pamuk
C) Aydın → Zeytin, incir
D) Edirne → Pirinç, ayçiçeği
E) Konya → Buğday, şeker pancarı

11. Türkiye'de buğday hasadının en erken Akdeniz Bölgesi, en geç Doğu Anadolu'da yapılmasında;

- I. yükselti,
II. yağış miktarı,
III. sıcaklık ortalamaları

faktörlerinden hangileri daha çok etkilidir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE HAYVANCILIK

1. Türkiye'de hayvan sayısı fazla olmasına karşın, hayvan başına verim istenilen düzeyde yüksek değildir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de hayvan başına elde edilen verimi arttırmak için alınabilecek önlemlerden biri **olamaz?**

- A) Hayvan soylarının iyileştirilmesi
B) Yem kalitesi ve üretiminin artırılması
C) Çayır ve meraların yıl boyunca otlatılması
D) Hayvancılığın modern yöntemlerle yapılması
E) Ahır hayvancılığının yaygınlaştırılması

2. Türkiye'de ahır hayvancılığı ve kümes hayvancılığının büyük şehirlere yakın yerlerde yaygınlaşması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Tüketimin fazla olmasıyla
B) Yer şekillerinin elverişli olmasıyla
C) Ucuz iş gücünün bulunmasıyla
D) İklim koşullarıyla
E) Orman alanlarına yakınlıkla

3. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de arıcılık faaliyetinin giderek yaygınlaşmasında aşağıdakilerden hangisi etkili **değildir**?

- A) Çiçekli bitkilerin ve çam ağaçlarının bulunması
B) Ürünlere olan talebin sürekli artması
C) Yatırım giderlerinin az olması
D) Sıcaklık ortalamalarının artması
E) Dış satımda önemli bir paya sahip olması

4. Bir bölgenin doğal bitki örtüsüyle yapılan hayvancılık faaliyetleri arasında paralellik vardır.

Aşağıdaki hayvan türlerinden hangisinde bu paralellik belirgin **değildir?**

- A) Arıcılık
B) İpek böcekçiliği
C) Kümes hayvancılığı
D) Büyükbaş hayvancılık
E) Küçükbaş hayvancılık

5. Aşağıdakilerden hangisinde verilen hayvancılık faaliyetinin yaygın olarak yapıldığı yer **yanlış** verilmiştir?

- A) Küçükbaş hayvancılık → İç Batı Anadolu
B) İpek böcekçiliği → Güney Marmara
C) Kültür balıkçılığı → Ege kıyıları
D) Tiftik keçisi yetiştiriciliği → Ankara çevresi
E) Arıcılık → Goller Yöresi

6. Türkiye'de, aşağıdaki bitki türlerinden hangisinin yaygın olduğu arazilerde yapılan hayvancılık faaliyeti **yanlış** verilmiştir?

Bitki örtüsü	Hayvancılık
A) Bozkır	Koyun
B) Maki-garig	Kıl keçisi
C) İğne yapraklı	Arıcılık
D) Çayır	Büyükbaş hayvancılık
E) Çiçekli bitkiler	İpek böcekçiliği

TÜRKİYE'DE HAYVANCILIK

7. Sanayi tesislerinde işlenen tarım ürünlerinden elde edilen yan ürünler, büyükbaş hayvan yemi olarak değerlendirilir.

Buna göre aşağıdaki sanayi tesislerinden hangisinin çevresinde, yukarıdaki nedene bağlı olarak büyükbaş hayvancılık gelişme gösterir?

- A) Sigara B) Şeker C) Dokuma
D) Kâğıt E) Deri işleme

8. I. Kültür balıkçılığı
II. Arıcılık
III. Mera hayvancılığı
IV. Kümes hayvancılığı

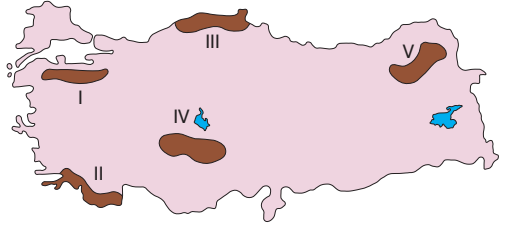
Türkiye'de yukarıdaki hayvancılık faaliyetlerinden hangilerindeki üretim, iklim koşullarına bağlı olarak yıllar arasında değişim gösterir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de balıkçılık faaliyetlerinin gelişmesi için yapılması gerekli çalışmalar arasında **yer almaz**?

- A) Aşırı ve bilinçsiz avlanmaların önlenmesi
B) Balık işleme tesisleri ve soğuk hava depolarına sahip taşıma araçlarının artırılması
C) Küçük balıkçıların büyük kooperatifler şeklinde birleşmeleri
D) Baraj gölleri ve temiz akarsularda kültür balıkçılığının yaygınlaştırılması
E) Kiyılarda yıl boyunca kesintisiz avlanması

10.

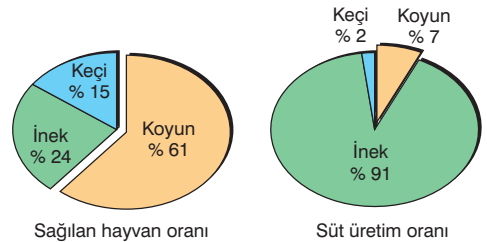
Yukarıdaki haritada numaralandırılmış yörelerin hangisinde,

- ahır hayvancılığı
- makineli tarım
- ipek böcekçiliği
- kümes hayvancılığı

faaliyetlerinin yaygın olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki grafiklerde, 2010 yılında sağılan üç hayvan ve bu hayvanlardan elde edilen süt oranları verilmiştir.

Yalnızca grafiklerden yararlanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine **ulaşamaz**?

- A) En az süt keçilerden elde edilir.
B) Süt verimi en yüksek hayvan inektir.
C) İyi cins süt ineği ithalatı süt verimini arttırmıştır.
D) Sağılan hayvanlar içinde sayısı en fazla olanı koyundur.
E) Hayvan türlerinin sayısı ile süt üretimi arasında doğru orantı yoktur.

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE MADENLER

1. Bir madenin işletmeye açılabilmesi için aşağıdaki faktörlerden hangisi gerekli **değildir**?

- A) Tenörünün yüksek olması
- B) Rezervinin fazla olması
- C) Maden yatağının bulunduğu bölgenin ulaşım elverişli olması
- D) Dünya genelinde yaygın olarak bulunması
- E) Madenin iç ve dış pazarlarda talep bulması

2. Türkiye'nin maden çeşitliliği bakımından zengin olması,

- I. iklim çeşitliliğinin fazla olması
- II. farklı jeolojik devirlere ait arazilerin bulunması
- III. yer şekillerinin engebeli olması
- IV. volkanizma, dağ oluşumu ve metamorfik hareketlerin etkili olması

durumlarından hangileriyle ilgilidir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

3. Aşağıdaki merkezlerden hangisinin gelişmesinde, o yörede çıkarılan yer altı kaynaklarının etkisi **daha fazladır**?

- A) Divriği
- B) Çaycuma
- C) Dalaman
- D) Karaman
- E) Ödemiş

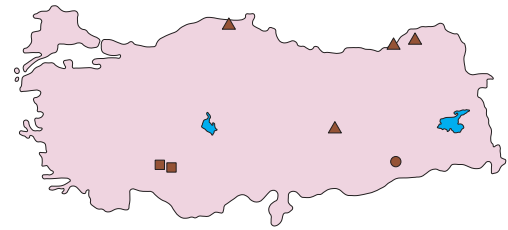
4.

Yukarıdaki Türkiye haritasında çıkarıldıkları ve işlendikleri yerleri numaralanmış oklarla gösterilen madenler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Krom	Demir	Bor	Bakır
B)	Demir	Bakır	Bor	Krom
C)	Bakır	Demir	Krom	Bor
D)	Krom	Bor	Demir	Bakır
E)	Bakır	Demir	Bor	Krom

5.

Yukarıdaki haritada ■, ▲, ● işaretleri ile gösterilen yerlerde bulunan madenler aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

	■	▲	●
A)	Krom	Bakır	Demir
B)	Boksit	Bakır	Fosfat
C)	Fosfat	Civa	Bakır
D)	Kükürt	Demir	Bakır
E)	Boksit	Krom	Fosfat

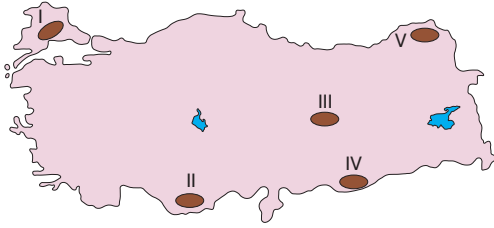
TÜRKİYE'DE MADENLER

6. Türkiye, sahip olduğu bor mineralleri bakımından stratejik önemi gittikçe artan bir ülkedir.

Bu durumun en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapı sanayisinde kullanılması
B) Ekonomik değerinin yüksek olması
C) Enerji alanında değerlendirilebilmesi
D) Kullanım alanlarının çok çeşitli olması
E) Dünya rezervlerinin yarısından fazlasına sahip olması

7.

Yukarıdaki koyu renkle gösterilen bölgelerden hangisi Türkiye'de maden rezervi ve çeşitliliği bakımından daha zengindir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. I. Bor
II. Boksit
III. Krom
IV. Taş kömürü

Türkiye, yukarıdaki yer altı kaynaklarından hangilerinde rezerv bakımından Dünya'da ilk sıralarda yer alır?

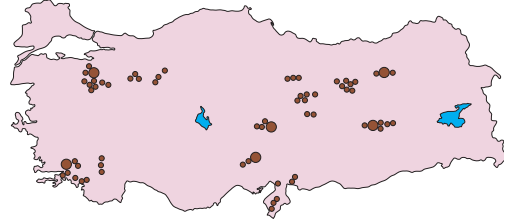
- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

9. • Alanya ve Gazipaşa (Antalya), Elbistan (Kahramanmaraş), Muş ve Eskişehir yörelerinden çıkarılır.
• Isıyı emme özelliğinden dolayı en çok doğal gaz ve petrol sondajlarında kullanılır.
• Tıp sektöründe radyasyon kalkanı olarak kullanılır.

Yukarıda özellikleri verilen maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bor   B) Krom   C) Fosfat
D) Barit   E) Bakır

10.

Yukarıdaki haritada hangi madenin Türkiye'deki dağılışı gösterilmiştir?

- A) Bor   B) Boksit   C) Krom
D) Bakır   E) Manganez

11. • Denizlerdeki petrol arama platformları
• Çeliğe sertlik verme
• Silah destek sistemleri
• Mermi, gemi ve uçak endüstrisi

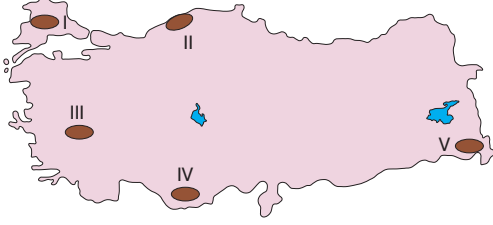
Yukarıda kullanım alanları verilen maden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Krom   B) Fosfat   C) Feldspat
D) Cıva   E) Asbest

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE ENERJİ KAYNAKLARI

1.

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış yerlerin hangisinde jeotermal kaynaklardan enerji üretilmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Türkiye'de dağlık ve engebeli alanların varlığı aşağıdaki enerji kaynaklarının hangisinden elektrik üretilmesine elverişli ortam oluşturur?

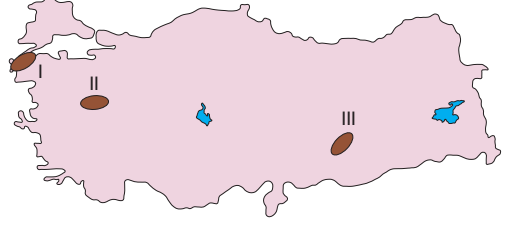
- A) Jeotermal B) Taş kömürü
C) Hidroelektrik D) Güneş enerjisi
E) Doğal gaz

3. I. Rüzgâr
II. Doğal gaz
III. Nükleer
IV. Jeotermal

Yukarıdaki santrallerden hangileri, kullandığı enerji kaynağından uzak bir yere **kurulamaz**?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

4.

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış bölgelerdeki enerji kaynakları, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Rüzgâr	Linyit	Jeotermal
B) Linyit	Rüzgâr	Su gücü
C) Su gücü	Rüzgâr	Linyit
D) Rüzgâr	Linyit	Su gücü
E) Linyit	Rüzgâr	Jeotermal

5. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de linyitle çalışan termik santrallerden biri **değildir**?

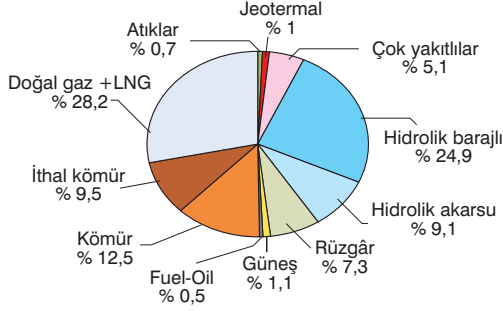
- A) Seyitömer B) Yatağan C) Elbistan
D) Ovaakça E) Orhaneli

6. Aşağıdaki santrallerden hangisinin kullandığı enerji kaynağı **yanlış** verilmiştir?

Santral	Enerji kaynağı
A) Alaçatı	Rüzgâr
B) Hamitabat	Doğal gaz
C) Çatalağzı	Taş kömürü
D) Sarayköy	Jeotermal
E) Ambarlı	Linyit

TÜRKİYE'DE ENERJİ KAYNAKLARI

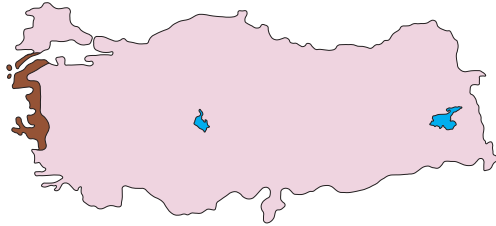
7. Aşağıdaki grafikte 2016 yılında Türkiye'de elektrik üretiminde kullanılan enerji kaynaklarının payları verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Doğal gazdan sonra en fazla enerji hidrolikten elde edilmiştir.
B) Fosil yakıtların enerji üretimindeki payı en fazladır.
C) Yenilenebilir enerji kaynakları içinde en az pay jeotermale aittir.
D) Su gücünden elde edilen enerji kömürden elde edilen enerjiden fazladır.
E) Üretilen enerjinin tamamı yerli kaynaklardan gerçekleştirilmiştir.

8.

Yukarıdaki haritada taralı olarak gösterilen alanda aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisinden yararlanma olanakları daha fazladır?

- A) Güneş B) Jeotermal C) Rüzgâr
D) Linyit E) Hidroelektrik

9. Türkiye'de aşağıdaki santrallerden hangilerinin enerji üretimi, iklim koşullarına bağlı olarak değişiklik gösterir?

- A) Seyitömer, Çatalağzı
B) Sarayköy, Orhaneli
C) Ambarlı, Ovaakça
D) Alaçatı, Karakaya
E) Deriner, Yatağan

10. I. Linyit

- II. Taş kömürü
III. Jeotermal
IV. Nükleer

Türkiye'nin yakın bir jeolojik zamanda oluşması, yukarıdaki enerji kaynaklarından hangisinin potansiyelinin fazla olmasında etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. I. Termik santraller

- II. Hidroelektrik santraller
III. Jeotermal santraller
IV. Rüzgâr santralleri

Türkiye'de enerji üretiminde yukarıda verilen santral türlerinden hangisi daha fazla paya sahiptir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE SANAYİ

1. Aşağıda Türkiye'deki sanayi tesislerinin kuruluş koşullarıyla ilgili açıklamalar verilmiştir.

- Türkiye'de genellikle tarım ürünlerini işleyen sanayi tesisleri bu ürünlerin yetiştirildiği alanlarda kurulmaktadır.
- Batı Karadeniz'de demir çıkarılmamasına rağmen Karabük'te demir-çelik tesisleri vardır.
- Modern sanayi gereği çeşitli makineler kullanılmakta olup bu makinelerin programlanması, kullanılması, bakım ve onarımı için uzman kişilere ihtiyaç vardır.
- Sanayi tesislerinin kurulması ve işletilmesinde devletin sağladığı kredi olanaklarından yararlanılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu koşullardan biri değildir?

- A) Semaye   B) İş gücü   C) Enerji
D) Ham madde   E) Pazar

2. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki sanayi sektörü ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Sanayi sektörünün gayrisafi millî hasıladaki payı sürekli artmıştır.
- B) Sanayide kullanılan sermaye önceden devlet tarafından karşılanırken bugün daha çok özel sektör tarafından karşılanmaktadır.
- C) Türkiye'nin ihracat gelirlerinde en yüksek paya sahip sektördür.
- D) Türkiye'nin sanayi ürünleri ihracatında gıda endüstrisi ilk sırada yer alır.
- E) Sanayileşmenin artması ham madde dış satımını azaltmıştır.

3.

	Ham madde	Enerji kaynağı	Pazar alanları	Ulaşım
Çaycuma kağıt fabrikası	✓			
Bursa otomotiv fabrikası			✓	
Alaçatı rüzgâr santrali		✓		
Samsun bakır işletmeleri	✓			
İzmit petrol rafinerisi			✓	✓

Yukarıdaki tabloda hangi tesisin kuruluş yerinin belirlenmesinde ön planda olan faktör yanlış işaretlenmiştir?

- A) Çaycuma Kağıt Fabrikası
B) Bursa otomotiv fabrikası
C) Alaçatı Rüzgâr Santrali
D) Samsun bakır işletmeleri
E) İzmit Petrol Rafinerisi

4. Endüstri kuruluşlarının ham madde kaynağına yakın yerlerde kurulması üretim maliyetleri açısından önemli avantaj sağlamaktadır.

Aşağıdaki tesislerden hangisinin kurulmasında bu durum göz önünde bulundurulmamıştır?

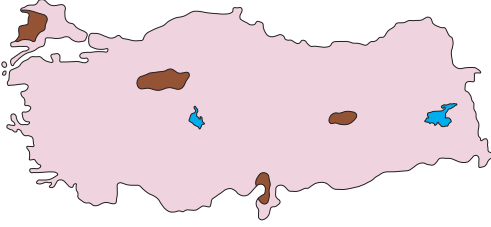
- A) Elazığ ferro-krom tesislerinin
B) Ereğli demir-çelik tesislerinin
C) Batman petrol rafinerisinin
D) Konya şeker fabrikasının
E) Rize çay işletmelerinin

TÜRKİYE'DE SANAYİ

5. Aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinin, gelişimine katkı sağladığı endüstri dalı **yanlış** verilmiştir?

- A) Sebze ve meyve tarımı → Konserve sanayisi
B) Ahır hayvancılığı → Süt ürünleri
C) Pamuk tarımı → İpekli dokuma
D) Soya üretimi → Yağ sanayisi
E) Küçükbaş hayvancılık → Yünlü dokuma

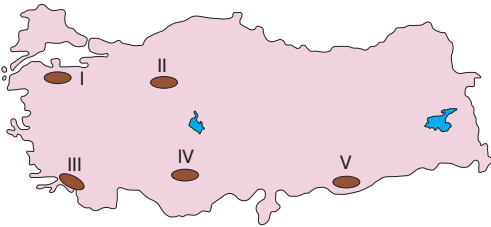
6.

Haritada koyu renkle gösterilen alanlarda aşağıdaki sanayi kollarından hangisine ait tesis **yoktur**?

- A) Ferro - krom
B) Unlu mamuller
C) Petro-kimya
D) Bitkisel yağ
E) Demir-çelik

7. Bir girişimci kurmak istediği pamuklu dokuma fabrikasının ham maddeye yakın olmasını, iş gücünün de kolay sağlanmasını istemektedir.

Buna göre, sözü edilen sanayicinin fabrikasını haritada işaretli olan alanlardan hangisine kurması **daha uygun olur**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bazı ham maddelerin çabuk bozulabilir olması, sanayi tesislerinin ham madde kaynaklarına yakın yerlerde kurulmasını zorunlu kılmaktadır.

Aşağıdaki sanayi kollarından hangisinde böyle bir zorunluluk **yoktur**?

- A) Dokuma B) Konserve C) Yağ
D) Şeker E) Çay

9. Aşağıdaki haritada bir sanayi kolunun Türkiye'deki dağılımı verilmiştir.

Bu sanayi kolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sigara B) Petro-kimya C) Çimento
D) Tekstil E) Demir-çelik

10. Aşağıdakilerden hangisinin, Türkiye'de endüstriyel faaliyetlerin gelişmesine katkı sağladığı **söylenemez**?

- A) Holdingler ve yabancı ortakların girişiyle büyük sanayi tesislerinin kurulması
B) Gümrük vergilerinin arttırılması
C) Ulaşım ve haberleşme olanaklarının geliştirilmesi
D) Serbest ticaret bölgelerinin oluşturulması
E) Yerli kaynaklardan enerji üretiminin yaygınlaştırılması

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE ULAŞIM VE TİCARET

1. Yer şekillerinin dağlık ve engebenin fazla olduğu yerlerde yol yapım maliyeti artar.

Buna göre, aşağıdaki yerleşim merkezlerinden hangileri arasında yapılan aynı standarttaki yolun maliyeti **daha yüksek** olur?

- A) İzmir - Manisa
B) Ankara - Konya
C) Isparta - Antalya
D) Diyarbakır - Mardin
E) İstanbul - Adapazarı

2. Türkiye'de transit ticaretin çevredeki ülkelere oranla **daha fazla** gelişmesinde aşağıdaki özelliklerden hangisi **daha etkilidir**?

- A) Önemli madenlere sahip olması
B) Yetiştirilen tarım ürünlerinin bölgeler arasında farklılık göstermesi
C) Nüfus miktarının fazla olması
D) Üç kıtanın birbirine yaklaştığı yerde bulunması
E) Endüstrinin hızla gelişmekte olması

3. Aşağıdaki ürünlerden hangisinin Türkiye'nin dış satımındaki payı **daha fazladır**?

- A) Motorlu taşıtlar
B) Konserve
C) Bor mineralleri
D) Optik aletler
E) Tekstil ürünleri

4. Aşağıdaki haritada, Türkiye'de demir yolu ağı gösterilmiştir.

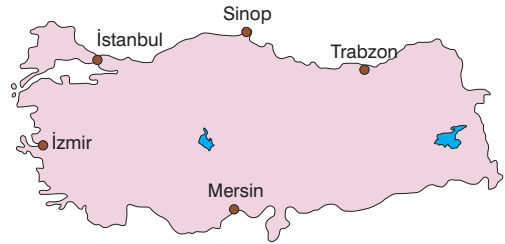

— Demir yolu hatları — YHT (Yüksek hızlı tren) seferleri

Haritada gösterildiği gibi, Doğu Karadeniz ve Antalya bölümleri ile iç kesimler arasında demir yolu bağlantısının olmamasının **en önemli nedeni** aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nüfusun seyrek olması
B) Demir yoluna talebin az olması
C) Kara yolu ulaşımının yeterli olması
D) Kıyıdaki limanların gelişmemiş olması
E) Yer şekillerinin dağlık ve engebeli olması

- 5.

Kıyı ile iç kesimler arasında kara ve demir yolu bağlantısının geliştiği kesimlerde bulunan limanların hinterlandı daha geniştir.

Buna göre, yukarıdaki haritada verilen limanlardan hangisinin hinterlandı **daha dardır**?

- A) İstanbul B) Trabzon C) İzmir
D) Sinop E) Mersin

TÜRKİYE'DE ULAŞIM VE TİCARET

6. Üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye'de deniz ulaşımı yeteri kadar gelişmemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de deniz ulaşımının gelişmesine katkı sağlamaz?

- A) Deniz taşıtlarının geliştirilmesi
B) Dış ticaret hacminin büyümesi
C) Liman kapasitelerinin artırılması
D) Açık deniz balıkçılığının yapılması
E) Limanlarla iç kesimler arasında bağlantı yollarının geliştirilmesi

7.

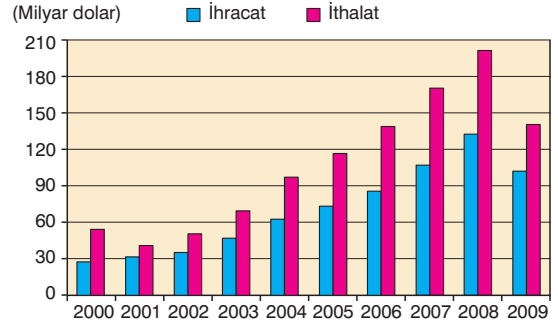
Yukarıdaki haritada gösterilen limanlardan hangisinin demir yolu bağlantısı yoktur?

- A) İzmit   B) İskenderun   C) Trabzon
D) Mersin   E) Samsun

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de iç ticaretin gelişmesinde diğerlerinden daha az etkili olmuştur?

- A) İç bölgelerle kıyı bölgeler arasında tarımsal faaliyetler bakımından farklılıklar olması
B) Ulaşım ağının gelişmesi
C) Sanayinin belli alanlarda yoğunlaşması
D) Nüfusun ülke geneline düzensiz dağılması
E) Bölgelerin ortalama yükseltilerinin farklı olması

9. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 2000-2009 yılları arasındaki ihracat gelirleri ve ithalat giderleri gösterilmiştir.

Yalnızca grafikteki bilgilerden yararlanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dış ticaret açığının en az olduğu yıl 2001'dir.
B) 2008 yılına kadar ihracat gelirlerinde sürekli artış olmuştur.
C) Verilen yılların tümünde dış ticaret açığı oluşmuştur.
D) Sanayi ürünü ithalatının en fazla olduğu yıl 2008'dir.
E) İhracatın ithalatı karşılama oranının en düşük olduğu yıl 2000'dir.

10. I. Petrol ve doğal gaz
II. Cam, seramik ve çimento
III. İlaç ve gübre
IV. Arıcılık ürünleri

Yukarıdakilerden hangileri daha çok Türkiye'nin ihraç ettiği, hangileri ithal ettiği ürünler arasında yer alır?

	İhraç ettiği	İthal ettiği
A)	I ve II	III ve IV
B)	I ve III	II ve IV
C)	II ve IV	I ve III
D)	I ve IV	II ve III
E)	III ve IV	I ve II

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE TURİZM

1. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizin turizmde önemli potansiyele sahip doğal oluşumlardan biri **değildir**?

- A) Dağlık alanlar
- B) Kanyon vadiler
- C) İlginç yer şekilleri
- D) Sıcak su kaynakları
- E) Eski kent yaşamına ait izler

2. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'deki turizmin kalitesini ve çeşitliliğini arttırmak amacıyla hazırlanan "2023 Türkiye Turizm Stratejisi" kapsamında yapılacak uygulamalar arasında **yer almaz**?

- A) Alt yapı ve otelcilik sorunlarının çözülmesi
- B) Kırsal hayata ilişkin değerlerin görünür kılması
- C) Arkeolojik alanlara ziyaretçi erişiminin kolaylaştırılması
- D) Kıyı kesimlerde yapılaşmanın artırılması
- E) Devlet desteğinin ve teşviklerinin sağlanması

3. Alternatif turizm, geleneksel kitle turizminden farklı olarak, yeni turistik ürünlerin bir araya getirildiği turizm çeşididir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ülkemizdeki alternatif turizm faaliyetleri arasında **yer almaz**?

- A) Kongre turizmi
- B) Yayla turizmi
- C) Deniz turizmi
- D) İnanç turizmi
- E) Av turizmi

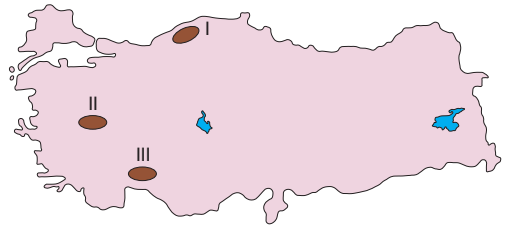
4. Su altı dalış turizmi aşağıdaki bölümlerden hangisinde **daha çok** gelişmiştir?

- A) Güney Marmara
- B) Antalya
- C) Batı Karadeniz
- D) Adana
- E) Doğu Karadeniz

5. Aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'de turizmin gelişmesine katkı sağladığı **söylenemez**?

- A) Topraklarının verimli olması
- B) Geniş kumsalların bulunması
- C) Doğal güzelliklere sahip olması
- D) Güneşli gün sayısının fazla olması
- E) Zengin bir tarihi mirasa sahip olması

6.

Yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen alanlarda gelişen turizm etkinlikleri aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

	I	II	III
A) Kış turizmi	Kültür turizmi	Termal turizm	Mağara turizmi
B) Kültür turizmi	Termal turizm	Mağara turizmi	Kış turizmi
C) Termal turizm	Kültür turizmi	Kış turizmi	Mağara turizmi
D) Kültür turizmi	Yayla turizmi	Mağara turizmi	Yayla turizmi
E) Yayla turizmi	Kış turizmi	Termal turizm	Termal turizm

TÜRKİYE'DE TURİZM

7. I. Ürgüp
II. Pamukkale
III. Safranbolu
IV. Konya

Yukarıda verilen yerlerden hangilerinde, yer şekilleri özelliklerine bağlı turizm **daha çok** gelişmiştir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

8. Aşağıda verilen turizm potansiyeli yüksek tarihi yerler ile bulunduğu il eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A) Cumalıkızık Köyü - Bursa
B) Göbeklitepe - Şanlıurfa
C) Bergama Antik Kenti - İzmir
D) Nemrut Heykelleri - Van
E) Hevsel Bahçeleri - Diyarbakır

9. Karadeniz kıyılarında deniz turizminin yeterince gelişmemesinde;

- I. deniz suyu sıcaklığının düşük olması
II. doğal bitki örtüsünün gür olması
III. plajların az olması
IV. bulutlu gün sayısının fazla olması
V. Karadeniz'in tuzluluk oranının az olması

faktörlerinden hangilerinin etkili olduğu **söylenemez**?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve IV
D) II ve V   E) III ve V

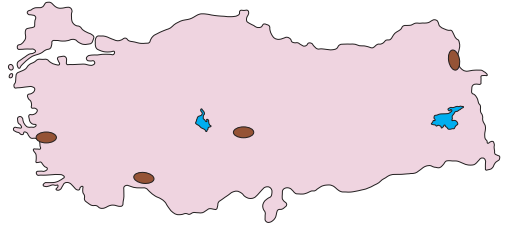
10. Aşağıdaki tabloda ülkemize gelen turist sayısı ile turizm gelirlerinin yıllara göre değişimi verilmiştir.

Yıllar	Toplam turist sayısı	Turizm geliri (milyon dolar)
2007	27 214 988	20 942
2008	30 979 979	25 415
2010	33 027 943	24 930
2012	36 463 921	29 007
2014	41 415 070	34 305

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine **ulaşamaz**?

- A) 2008-2010 yılları arasında turist sayısı artmasına rağmen elde edilen gelir azalmıştır.
B) Turizmden elde edilen gelirin en düşük olduğu yıl 2007'dir.
C) Ülkemize gelen turist sayısı sürekli artmıştır
D) Hem turist sayısında hem de turizm gelirlerindeki artışın en fazla olduğu dönem 2012 ile 2014 yılları arasındır.
E) Turist başına elde edilen gelir 1000 dolardan fazladır.

11. Aşağıdaki haritada bir turist grubunun ziyaret ettiği alanlar gösterilmiştir.

Buna göre, bu turist grubunun ziyaret ettiği yerler arasında aşağıdakilerden hangisi **yoktur**?

- A) Aspendos tiyatrosu
B) Ani harabeleri
C) Akdamar kilisesi
D) Kapadokya
E) Efes antik kenti

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE BÖLGE SINIFLANDIRMASI - KALKINMA PROJELERİ

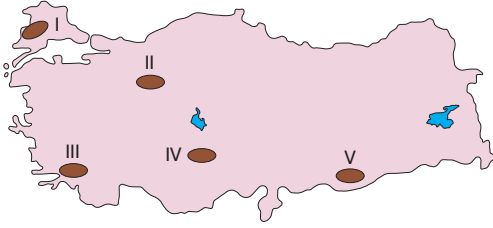
1. Türkiye'de çeşitli özelliklere göre oluşturulan;

- I. dağlık ve engebeli bölge,
- II. karasal iklim bölgesi,
- III. liman bölgesi,
- IV. organize sanayi bölgesi

hangileri **daha geniş** alan kaplar?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

2.

Yukarıdaki haritada koyu renkle gösterilen alanlardan hangisi düzlük bölge olarak **nitelendirilemez**?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

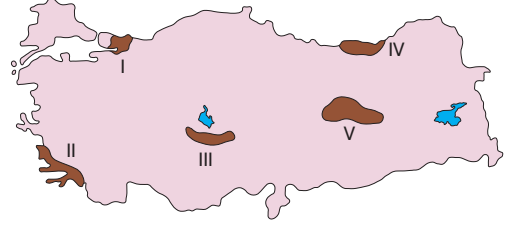
3.

- I. İzmir çevresi
- II. Adana çevresi
- III. Bursa çevresi
- IV. Edirne çevresi

Yukarıdaki yerlerden hangilerinin tarım, sanayi, turizm bölgesi özelliği taşıyan karma bölgelerden olduğu söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) II ve IV

4.

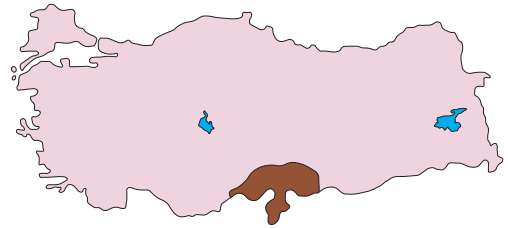
Yukarıdaki haritada taranarak gösterilen yerlerden hangisi;

- Seyrek nüfuslu bölge
- Maden bölgesi
- Sanayi bölgesi
- Turizm bölgesi

sınıflandırmalarından herhangi birinin dışında kalır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

5.

Haritadaki taralı alan, aşağıdaki bölge sınıflandırmalarından hangisi içerisinde **yer almaz**?

- A) Tarım ve sanayi bölgesi
B) Düz ovalık bölge
C) Turizm bölgesi
D) Serbest ticaret bölgesi
E) Yoğun nüfuslu bölge

TÜRKİYE'DE BÖLGE SINIFLANDIRMASI - KALKINMA PROJELERİ

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de uygulanan Bölgesel Kalkınma Projeleri'nin amaçlarından biri **değildir**?

- A) Doğal kaynakların daha verimli kullanılmasını sağlamak
- B) Bölge dışına yapılan göçleri azaltmak
- C) Bölge içinde yaşam standardını yükseltmek
- D) Bölgeler arasındaki sosyoekonomik gelişmişlik farkını azaltmak
- E) Büyük şehirlerin sayısını artırmak

7. GAP, ülkemizin güneydoğusunda Fırat-Dicle Havzası ile Yukarı Mezopotamya ovalarında yer alan 9 ili kapsamaktadır.

Buna göre, aşağıdaki illerden hangisi GAP kapsamında **yer almaz**?

- A) Gaziantep
- B) Kilis
- C) Hakkari
- D) Batman
- E) Siirt

8. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), çok sayıda baraj, hidroelektrik santral, sulama kanalları ve tünellerinden oluşan bölgesel ekonomik ve sosyal kalkınma projesidir.

Aşağıdakilerden hangisi, GAP'ın tamamlanmasına bağlı olarak, bölgede yaşanan gelişmelerden biri **olamaz**?

- A) Bölge dışına göçlerin azalması
- B) Tarımsal ürün çeşidinin artması
- C) Endüstri bitkileri ithalatında artış olması
- D) Tarıma dayalı sanayi kollarının gelişmesi
- E) Birim alandan elde edilen ürün miktarının artması

9. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) ile hedeflenen amaçlardan biri **değildir**?

- A) Kıyı kesimde deniz turizmini geliştirmek
- B) İç kesimlerde sulamaya bağlı olarak ürün çeşitliliğini arttırmak
- C) Bölgedeki doğal kaynakları verimli kullanarak sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak
- D) Ulaşım ve iletişim hizmetlerini geliştirmek
- E) Gelir düzeyini yükseltmek ve bölge içi gelir dağılımını iyileştirmek

10. Aşağıdaki illerden hangisi Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi içerisinde **yer almaz**?

- A) Çorum
- B) Samsun
- C) Amasya
- D) Kırşehir
- E) Tokat

11. Doğu Anadolu Bölgesi'nde 16 ilin ekonomik ve sosyal kalkınmasını sağlamak amacıyla Doğu Anadolu Projesi (DAP) hazırlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu projede ulaşılmak istenen sonuçlardan biri **olamaz**?

- A) Halkın gelir düzeyinin artırılması
- B) Eğitim ve sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi
- C) Sulama olanaklarının artırılmasıyla tarımsal üretimde artış sağlanması
- D) Doğum oranlarının azaltılmasıyla kalkınma hızının artırılması
- E) Yeni istihdam alanları oluşturarak işsizlik oranının azaltılması

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE**TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİĞİ - BÖLGESEL SORUNLAR**

1. Jeopolitik, bir ülkenin sahip olduğu fiziki ve beşerî unsurlar ile dünya üzerindeki konumunun dış siyasetine etkisidir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik konumunda etkili olan ve değişmeyen unsurlardan biridir?

- A) Bilimsel ve teknolojik değerler
- B) Jeolojik ve jeomorfolojik özellikler
- C) Sosyal ve kültürel değerler
- D) Ekonomik ve politik değerler
- E) Askerî alandaki özellikler

2. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin küresel ve bölgesel etkilere sahip olmasını sağlayan konumsal özelliklerinden biri değildir?**

- A) Doğal kaynak bakımından zengin olması
- B) Önemli boğazlara sahip olması
- C) Denizlere kıyısının bulunması
- D) Asya ve Avrupa kıtaları arasında bulunması
- E) Nüfusun genç ve dinamik yapıda olması

3. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'yi doğrudan ilgilendiren sorunlardan biridir?**

- A) Makedonya sorunu
- B) Kafkaslar'daki sorunlar
- C) Filistin sorunu
- D) Kıbrıs sorunu
- E) Nil Havzası'ndaki su sorunu

4. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik önemini artıran durumlardan biri değildir?**

- A) Hazar Bölgesi ve Orta Doğu ülkeleri ile Avrupa ülkeleri arasında yer alması
- B) Karadeniz'den Akdeniz'e doğru yapılan ticarette kilit birer nokta olan boğazlara sahip olması
- C) Enerji kaynaklarının önemli bir kısmını dış alım yoluyla kaşılması
- D) Bulunduğu bölgede güçlü bir orduya sahip olması
- E) Bölgesel barışı ve güvenliği sağlamak amacıyla BM ve NATO gibi örgütlere üye olması

5. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik önemini belirten ifadelerden biri değildir?**

- A) İstanbul ve Çanakkale boğazları
- B) Kıbrıs ve Ege adaları
- C) Fırat ve Dicle nehirleri
- D) Petrol ve doğal gaz boru hatları
- E) Kuzey Anadolu dağları ve Toroslar

6. **Türkiye'nin jeopolitik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki yerlerden hangisinde meydana gelen olaylar ülkemizi daha az etkilemektedir?**

- A) Doğu Asya
- B) Balkanlar
- C) Orta Asya
- D) Kafkaslar
- E) Orta Doğu

TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİĞİ - BÖLGESEL SORUNLAR

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye ile Yunanistan arasında sorunlara konu olan durumlardan biri **değildir**?

- A) Batı Trakya'daki Türk azınlığı
- B) Ege Denizi'ndeki bazı kayalıklar
- C) Kıbrıs adasındaki Türkler
- D) Enerji hatlarının güzergâhı
- E) Kara suları ve kıta sahanlığı

8. Ülkemizin aşağıdaki ülkelerden hangisi ile yaşadığı sorun **yanlış** verilmiştir?

Ülke	Sorun
A) Ermenistan	Tarihsel sorunlar
B) Yunanistan	Ege Adaları, Kıbrıs
C) Sırbistan	Bosna-Hersek, Kosova
D) İsrail	Filistin toprakları
E) Suriye	Petrol ve doğal gaz üretimi

9. Özellikle son dönemde gerek bölgesel gerekse de küresel ölçekte ulaşım ile ilgili yapılan atılımlar Türkiye'nin jeopolitik önemini daha da artırmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi son dönemdeki atılımlardan biri **değildir**?

- A) Kanal İstanbul Projesi
- B) 1915 Çanakkale Köprüsü Projesi
- C) 3. Havalimanı Projesi
- D) Mavi Akım Projesi
- E) Demir İpek Yolu Projesi

10. Türkiye'nin;

- petrol ve doğal gaz boru hatlarının geçtiği yol üzerinde olması,
- gelecekte kullanılacak birçok doğal kaynağa sahip olması,
- çevresindeki ülkelerle tarihi ve kültürel bağının bulunması

durumlarının aşağıdakilerden hangisine neden olduğu **söylenemez**?

- A) Komşu olduğu ülkelerle zaman zaman sorunlar yaşaması
- B) Bulunduğu bölgede söz sahibi ülke konumunda olması
- C) Çevresindeki ülkelere göre ekonomik ve siyasi alanda daha fazla gelişme göstermesi
- D) Birçok küresel ve bölgesel örgüte üye olması
- E) Kore Savaşı'na asker göndermesi

11. I. Akdeniz'in Sicilya ve Sardunya adalarından sonraki üçüncü büyük adası olması
- II. Askerî müdahale gerektirecek durumlarda hava üssü olabilecek bir noktada bulunması
- III. Anadolu, Mezopotamya ve Ege uygarlıklarının ticaret sahası içinde yer almış olması
- IV. İskenderun ve Mersin limanları için kilit bir konumda bulunması

Yukarıda verilenlerden hangileri, Kıbrıs Adası'nın Türkiye'nin millî güvenliği için büyük bir önem arz etmesinde etkili olan faktörlerdir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

MEKÂNSAL BİR SENTEZ: TÜRKİYE

TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER

1. Türkiye jeolojik yapısı, yeryüzü şekilleri ve iklim koşulları dikkate alındığında, doğal afetler açısından önemli risklere sahiptir.

Türkiye'de aşağıdaki doğal afetlerden hangisi **daha fazla can ve mal kaybına yol açmaktadır?**

- A) Deprem   B) Heyelan   C) Kuraklık
D) Çığ düşmesi   E) Sel baskını

2. Erozyonla toprağın verimli olan üst kısımları aşınmaya uğrayarak taşınır. Ülkemizde her yıl denizlere ve komşu ülkelere taşınan toprak miktarı 500 milyon ton kadardır.

Aşağıdakilerden hangisi erozyonun sonuçlarından biri **değildir?**

- A) Akarsu rejiminin düzensiz olması
B) Tarım alanlarında verimin düşmesi
C) Barajların su tutma kapasitesinin azalması
D) Taşlık, çorak arazilerin oluşması
E) Kırsal kesimden kentlere göçlerin yaşanması

3. Türkiye'de aşağıdaki çalışmalardan hangisinin sel ve taşkınları önlemeye yönelik olduğu **söylenemez?**

- A) Akarsu havzalarının ağaçlandırılması
B) Dere yataklarının ıslah edilmesi
C) Akarsu havzalarındaki doğal bitki örtüsünün korunması
D) Akarsu yataklarının şehir alanlarının dışına kaydırılması
E) Akarsu yataklarında yapılaşmanın önlenmesi

4. Türkiye'de çığ riskinin en yüksek olduğu bölge Doğu Anadolu'dur.

Bu durum bölgede;

- I. yaz yağışlarının görülmesi,
II. yüz ölçümünün büyük olması,
III. yer şekillerinin engebeli olması,
IV. kış yağışlarının kar şeklinde düşmesi

gibi özelliklerinden hangilerinin ortak etkileriyle açıklanabilir?

- A) I ve III   B) I ve IV   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

5. Türkiye'nin jeolojik yapısı göz önüne alındığında aşağıdaki yerlerin hangisinde tektonik deprem olasılığı **en fazladır?**

- A) Taşeli Platosu
B) Konya Ovası
C) Gediz Ovası
D) Mardin Eşiği
E) Ergene Havzası

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de erozyonun fazla olmasına neden olan beşeri faktörlerden biri **değildir?**

- A) Doğal bitki örtüsünün tahrip edilmesi
B) Sağanak yağışların etkili olması
C) Tarlaların eğim yönünde sürülmesi
D) Nadas uygulamasının yaygın olması
E) Anız örtüsünün yakılması

TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER

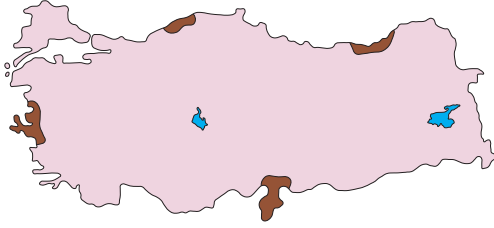
7. Türkiye'nin güney ve batı kıyılarında orman yangını olasılığının fazla olmasında,

- I. orman altı bitki örtüsünün kurakçıl ot ve çalılardan oluşması,
- II. yükselti ve engebenin fazla olması
- III. yaz döneminde şiddetli kuraklık yaşanması

etmenlerinden hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

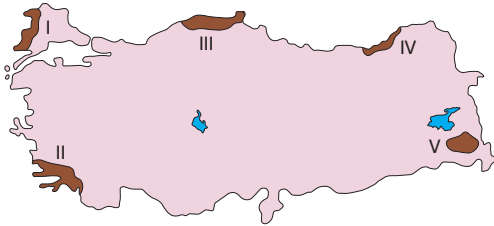
8.

Yukarıdaki haritada gösterilen alanlar, aşağıdaki doğal afetlerden hangisine göre yapılacak **ortak** bir bölge sınıflandırmasında yer alır?

- A) Deprem   B) Heyelan   C) Erozyon
D) Orman yangını   E) Sel ve taşkın

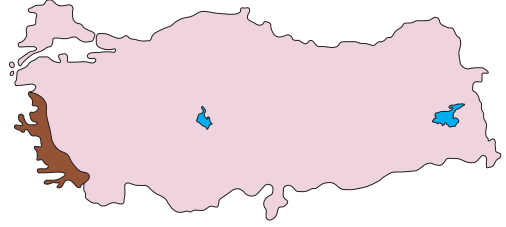
9.

Yukarıdaki haritada numaralandırılan bölümlerden hangisinde yaygın olarak görülen doğal afet aşağıda **yanlış** verilmiştir?

- A) I - Sel ve taşkın   B) II - Orman yangını
C) III - Deprem   D) IV - Heyelan
E) V - Çiğ

10.

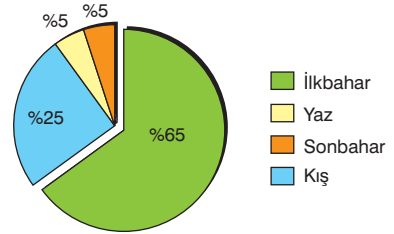
Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen **taralı** bölgenin,

- I. deprem
- II. çığ
- III. heyelan
- IV. orman yangını

afetlerinden hangileri bakımından risk altında olduğu savunulabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) II ve IV

11. Aşağıdaki grafikte Türkiye'de heyelanların mevsimlere dağılımı gösterilmiştir.

Grafikte görüldüğü gibi, heyelanların **en fazla** ilkbaharda gerçekleşmesi aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Rüzgârların daha şiddetli esmesine
- B) Yağmurların artması ve karların erimelerine
- C) Sıcaklıkların yükselmeye başlamasına
- D) Yol yapımı, inşaat ve tarım gibi faaliyetlerin artmasına
- E) Geceyle gündüz arasındaki sıcaklık farkının artmasına

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER**ÜLKELER ARASI ETKİLEŞİM (KÜLTÜR VE KÜRESEL TİCARET)**

1. Türk kültürü ortaya çıktığı ve yayıldığı bölge itibari ile aşağıdaki kültürlerden hangisi ile etkileşime girmemiştir?

- A) Yunan kültürü   B) Moğol kültürü
C) Pers kültürü   D) Latin kültürü
E) Çin kültürü

2. Aşağıdakilerden hangisi Türk kültürünün genel özellikleri arasında yer almaz?

- A) Göçebe yaşam tarzının özgürlük duygularını daima canlı tutması
B) En fazla İslâm kültüründen etkilenmiş olması
C) Geniş bir coğrafyaya yayılmış olması
D) Dünyanın en eski kültürlerinden biri olması
E) İlk olarak Anadolu topraklarında ortaya çıkması

3. Aşağıdakilerden hangisi Türk kültürünü oluşturan maddi (somut) unsurlardan birini örneklerdir?

- A) Akra ve komşu haklarına önem verilmesi
B) Komşu ve kadim kültürlerin izlerini taşıması
C) Türkçeyi birlikte birçok farklı dilin konuşulması
D) Akdeniz, Karadeniz ve karasal iklimlerin görülmesi
E) Ekonomik ve sosyal yaşamı düzenleyen kanunların uygulanması

4. Günümüzde cami, türbe, külliye, kervansaray, han, hamam, medrese, köprü gibi Türk kültürüne ait eserlere Dünya'nın birçok ülkesinde rastlanmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelerden biri değildir?

- A) Macaristan   B) Yemen   C) Fas
D) Hindistan   E) Brezilya

5. Aşağıdakilerden hangisi Türk kültürüne ait eserlerden biri değildir?

- A) İspanya'daki Kurtuba Camii
B) Mısır'daki Kavalalı Mehmet Ali Paşa Camii
C) Özbekistan'daki Şirdar Medresesi
D) Hindistan'daki Taç Mahal
E) Bosna-Hersek'teki Mostar Köprüsü

6. Ülkeler ve bölgeler arasında ticaretin yapılabilmesi için ham madde, üretim ve pazar olmak üzere üç unsura ihtiyaç vardır

Bu unsurlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

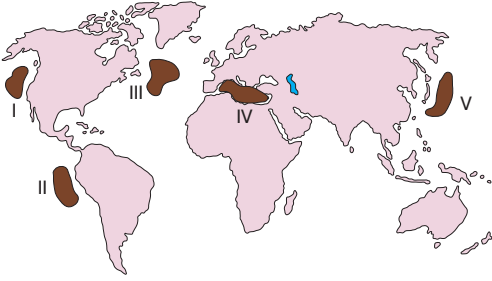
- A) Genel olarak dünya üzerinde buldukları yerler farklılık göstermektedir.
B) Ülke ve bölgeler arasında küresel ticaretin ortaya çıkmasına neden olurlar.
C) Ham madde üretim bölgelerinin tamamı aynı zamanda pazar alanıdır.
D) Ham madde üretim bölgeleri ile pazar alanları arasındaki etkileşimi ulaşım belirler.
E) Birbiriyle sürekli etkileşim halindedirler.

ÜLKELER ARASI ETKİLEŞİM (KÜLTÜR VE KÜRESEL TİCARET)

7. Aşağıdakilerden hangisinin küresel ticaret üzerinde **olumsuz** etkileri olduğu söylenebilir?

- A) Gümrük birliği uygulamalarının
- B) Teknolojik gelişmelerin
- C) Ülkeler ve bölgeler arasında serbest pazar ortamının oluşmasının
- D) Ülkelerin uyguladığı ticaret savaşlarının
- E) Reklamcılık sektöründe görülen gelişmelerin

8.

Yukarıdaki haritada numaralanmış yerlerden hangisi Dünya'nın önemli balıkçılık üretim alanlarından biri **değildir**?

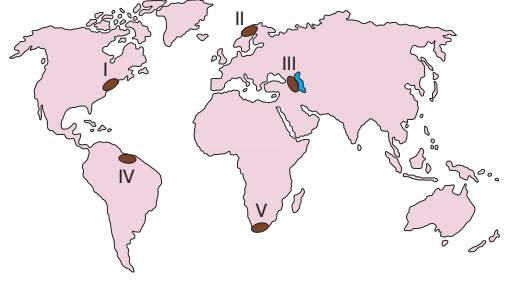
- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. Ticaretin yoğunlaştığı bölgeler, o bölgelerde bulunan ülkelerin gelişmişlik seviyesine göre değişmektedir.

Aşağıdakilerden hangileri arasında küresel ticaret **daha yoğundur**?

- A) Batı Avrupa → Kuzey Amerika
- B) Güney Afrika → Avustralya
- C) Doğu Asya → Kuzey Afrika
- D) Güney Avrupa → Güney Amerika
- E) Güney Amerika → Avustralya

10.

Yukarıdaki haritada, önemli ham madde, üretim ve pazar alanları numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisinde yaygın olan ekonomik faaliyet aşağıda **yanlış** verilmiştir?

- A) I – Ticaret, bankacılık ve finans
- B) II – Orman ürünleri üretimi
- C) III – Petrol üretimi
- D) IV – Tarımsal ham madde üretimi
- E) V – Değerli maden üretimi

11.

Bölge	Pamuk üretimi	Yün üretimi	Enerji üretimi	Pirinç üretimi
Venezuela				✓
Avustralya		✓		
Özbekistan	✓			
Güneydoğu Asya			✓	

Yukarıdaki tabloda dünyadaki dört üretim alanının yer aldığı bazı bölgeler işaretlenmiş ve ancak bir bilgi yanlışı yapılmıştır.

Buna göre, bölgelerden hangileri yer değiştirirse bilgi yanlışı düzeltilmiş olur?

- A) Avustralya ile Özbekistan
- B) Venezuela ile Güneydoğu Asya
- C) Güneydoğu Asya ile Avustralya
- D) Özbekistan ile Venezuela
- E) Güneydoğu Asya ile Özbekistan

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER

ÜLKELER ARASI ETKİLEŞİM (TURİZM)

1. Turizm faaliyetlerinin yoğun olarak yapıldığı mekanlarda bir takım değişimler ve gelişmeler meydana gelir.

Aşağıdakilerden hangisi turizmin yoğun olarak yapıldığı mekanlarda meydana gelen olumlu gelişmelere örnek gösterilemez?

- A) İstihdam artar.
B) Altyapı ve çevre düzenlemesi gelişir.
C) Ulaşım ve haberleşme faaliyetleri gelişir.
D) Yeşil alanlar yerleşmeye açılır.
E) Farklı ülke insanlarıyla etkileşim kurulmasını sağlar.

2. **Aşağıdakilerden hangisi insanları turistik faaliyetlere yönelten faktörlerden biri değildir?**

- A) Dinlenme ve eğlenme ihtiyacı
B) Gelir düzeyinin artması
C) Geçici bir iş bulup çalışma
D) Kongre ve toplantılara katılma
E) Tarihi eserleri ve kültürel değerleri görme

3. **Aşağıdakilerden hangisi turizmin bir ülkenin ekonomisine doğrudan sağladığı katkılarından biri değildir?**

- A) İstihdam ve gelir yaratır.
B) Dış ticaret açığını azaltır.
C) Altyapı hizmetlerini geliştirir.
D) Doğal çevrenin korunmasını sağlar.
E) Ödemeler dengesini olumlu etkiler.

4. I. Fransa
II. Japonya
III. ABD
IV. Almanya

Yukarıdaki ülkelerden hangilerinde turizm diğerlerine göre daha fazla gelişmiştir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

5. Aşağıdaki tabloda 2015 yılında bazı ülkelere gelen turist sayısı ile turizmden elde ettikleri gelirler verilmiştir.

	Gelen turist sayısı (milyon)	Turizm geliri (milyar dolar)
Fransa	84,4	54
ABD	77,5	246,2
İspanya	68,2	56,4
Çin	56,8	114,1
İtalya	50,7	39,4

Tablodaki bilgilerden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Çin'e gelen turistler Fransa'ya gelen turistlerden daha fazla harcama yapmıştır.
B) Turist başına elde edilen gelirin en fazla olduğu ülke ABD'dir.
C) Turizm gelirleri arasındaki farkın en fazla olduğu ülkeler İtalya ve ABD'dir.
D) Gelen turist sayısı en az olan ülkenin turizm geliri de en azdır.
E) Turizmden elde edilen geliri yalnızca turist sayısının fazla olması belirlemektedir.

ÜLKELER ARASI ETKİLEŞİM (TURİZM)

6. Fransa'nın milli geliri içinde turizmin önemli bir payı vardır. Yıllık 80 milyonu aşan yabancı turist sayısı ile Fransa, Dünya'da en çok turist alan ülkedir.

Aşağıdakilerden hangisi Fransa'da turizmin gelişmesine katkı sağlayan etmenlerden biri değildir?

- A) Yüz ölçümünün geniş olması
- B) Geniş kumsallara sahip olması
- C) Elverişli iklim koşullarına sahip olması
- D) Turist potansiyeli fazla olan ülkelere yakın olması
- E) Zengin tarihi eser ve doğal güzelliklere sahip olması

7. Türkiye'ye en fazla Avrupa ve Orta Doğu ülkeleri ile Rusya'dan turist gelmesi, öncelikle aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Sosyal ve politik ilişkilerin iyi olması
- B) Doğal ve kültürel çevrenin iyi korunması
- C) Konaklama ücretlerinin düşük olması
- D) Doğal ve tarihi güzelliklerin bulunması
- E) Hava yolu ulaşımının gelişmesi

8. Aşağıdakilerden hangisi bir bölgenin ulusal park ilan edilmesinin amaçlarından biri **olamaz**?

- A) Ekosistemi koruma altına alma
- B) Av turizmi için doğal ortam oluşturma
- C) Doğal yaşamın devamlılığını sağlama
- D) Doğal güzellikleri koruma altına alma
- E) Dünya'da bozulmamış doğal alanlar oluşturma

9. Dünyada nadir bulunan doğal ve beşeri değerlerin yasalarla koruma altına alındığı, bu alanlardan yararlanmanın belirli kurallara dayandırıldığı yerler milli park olarak nitelendirilir.

Aşağıdakilerden hangisinde milli parkların fazla olduğu kıtalar birlikte verilmiştir?

- A) Güney Amerika – Avrupa
- B) Avrupa – Okyanusya
- C) Kuzey Amerika – Afrika
- D) Asya – Avrupa
- E) Okyanusya – Güney Amerika

10. Dünya'nın yedi harikasından günümüze dek kalmış tek yapı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çin Seddi
- B) Rodos Feneri
- C) Keops Piramidi
- D) Artemis Tapınağı
- E) İskenderiye Feneri

11. Aşağıdakilerden hangisi, "Dünya'da bozulmamış en iyi durumda bulunan, seyahat edilecek yer" olarak kabul edilir?

- A) Çin Seddi
- B) Mısır piramitleri
- C) Norveç fiyortları
- D) Dubai kıyıları
- E) Maldiv Adaları

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER
ÜLKELERİ TANIYALIM

1. Aşağıdakilerden hangisi Sanayi Devrimi'ni ilk olarak İngiltere'de başlatan ve hızlandıran faktörlerden biri **değildir**?

- A) Sahip olduğu deniz gücü sayesinde birçok ülkeyi sömürgeleştirmesi
- B) Siyasi bütünlüğünü erken sağlamış olması
- C) Ada devleti olmasından dolayı Avrupa ana karasındaki siyasi karışıklıklardan etkilenmemesi
- D) Birçok bilim, sanat ve fikir adamının bu ülkeye yerleşmesi
- E) İşçi gücünün diğer ülkelere göre daha ucuz olması

2. Aşağıdakilerden hangisi Sanayi Devrimi'nden sonra başlayan süreçte İngiltere'de görülen gelişmelerden biri **değildir**?

- A) Şehirleşmenin artması
- B) Nüfus artış hızının düşmesi
- C) Sağlık hizmetlerinin gelişmesi
- D) Tarımsal nüfus oranının azalması
- E) Kırsal kesimden kentlere göçlerin olması

3. İngiltere'yi dünyanın sanayi merkezi haline getiren ilk yenilikçi değişimler aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Buharlı gemi ve sömürgecilik
- B) Yünlü dokuma ve hayvancılık
- C) Pamuklu dokuma ve demircilik
- D) Demir yolu ulaşımı ve madencilik
- E) Kara yolu taşımacılığı ve petrol üretimi

4. Sanayi Devrimi'ne 6 milyon nüfusla giren İngiltere 80 yıl sonra 14 milyona ulaştı. 100 yıldan kısa bir sürede nüfusun iki katından fazla artması, Sanayi Devrimi'nden önce görülen bir durum değildi.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenlerinden biri **değildir**?

- A) Erken yapılan evlilikler
- B) Çok çocuk sahibi olma isteği
- C) Çocuk iş gücüne duyulan talep
- D) Hükümetin doğumları teşvik etmesi
- E) Kırsal kesimden kentlere yoğun göçler

5. Sanayi Devrimi'nin temel itici gücü aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Yapı endüstrisi
- B) Petro-kimya sanayisi
- C) Otomotiv sektörü
- D) Pamuklu dokuma sanayisi
- E) Yünlü dokuma sanayisi

6. Sanayi Devrimi, İngiltere'nin ekonomik ve toplumsal yapısında çok sayıda değişim meydana getiren önemli bir etkidir.

Aşağıdakilerden hangisi sanayileşme sürecinde görülen değişimlerden biri **değildir**?

- A) Gelir düzeyinin artması
- B) Şehir sayılarının artması
- C) Tarım alanlarının daralması
- D) Doğal kaynakların öneminin artması
- E) Yaşamı kolaylaştıran yeni buluşların yapılması

ÜLKELERİ TANIYALIM

7. Aşağıdakilerden hangisi Japonya'nın ileri düzeyde sanayileştiğinin ve kalkındığının kanıtlarından biri **değildir**?

- A) İthalatında ham madde ürünleri ile enerji kaynaklarının payının fazla olması
- B) Dış satımında çoğunlukla ileri teknoloji ürünlerinin payının fazla olması
- C) Çok gelişmiş her türlü ulaşım yollarına sahip olması
- D) Dünya'da balık üretiminde ilk sıralarda yer alması
- E) Dünya turizmine en çok katılan milletlerden biri olması

8. Aşağıdakilerden hangisi Japon sanayisi içinde **daha az öneme sahiptir**?

- A) Optik
- B) Tekstil
- C) Otomotiv
- D) Elektronik
- E) Makine

9.

Ham madde	Ülke
Uranyum	Kanada, Avustralya
Kömür	Avustralya, Kanada, ABD
Doğal gaz	Endonezya
Petrol	BAE, S. Arabistan, Endonezya

Yukarıdaki tabloda Japonya'nın ithal ettiği bazı ham maddeler ile bu ham maddelerin ithal edildiği ülkeler verilmiştir.

Yalnızca bu bilgilere göre, Japonya ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Dış ticareti açık vermektedir.
- B) Enerji üretiminde doğal gazın payı en fazladır.
- C) Sanayi ürünleri ihracatı fazladır.
- D) Nüfusu fazla olduğu için tüketimi de fazladır.
- E) Enerji kaynakları bakımından dışarıya bağımlıdır.

10. Japonya'nın ekonomik yönden Dünya'nın en gelişmiş ülkeleri arasında yer almasında, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu **söylenmez**?

- A) Tektonik açıdan hareketli bir kuşakta olmasının
- B) Gelişmiş ulaşım yollarına sahip olmasının
- C) Nüfusun eğitim düzeyinin yüksek olmasının
- D) Yetişmiş iş gücüne sahip olmasının
- E) İleri teknolojiye sahip sanayinin gelişmiş olmasının

11. Japonya'nın yüz ölçümünün sadece %13'ünün tarıma elverişli olmasına karşın, 130 milyonu aşan nüfusun ihtiyaç duyduğu meyve ve sebzenin yarısı ülke içerisinde üretilir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Yurt dışında tarıma yatırım yaptığının
- B) Balıkçılığa daha çok önem verdiğinin
- C) Modern tarım yöntemleri uyguladığının
- D) Sebze ve meyve tüketiminin az olduğunun
- E) Hayvansal gıda tüketiminin daha fazla olduğunun

12. I. Nükleer santraller

II. Hidroelektrik santraller

III. Linyit santralleri

IV. Güneş enerjisi

Japonya'nın enerji üretiminde yukarıda verilenlerden hangilerinin payı en fazladır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) III ve IV

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER
ÜLKELERİ TANIYALIM

1. Fransa'da II. Dünya Savaşı sonrasında sanayileşme sürecinin hızlanmasında aşağıdakilerden hangisi **daha etkili** olmuştur?

- A) Gümrük vergilerinin arttırılması
- B) Tarıma dayalı sanayiye ağırlık verilmesi
- C) Sanayileşmenin tamamen devlet eliyle gerçekleştirilmesi
- D) İş gücü ihtiyacının daha çok göçmen nüfustan sağlanması
- E) Askeri alandaki yatırımların sivil alana kaydırılması

2. Güney Afrika Cumhuriyeti, Afrika kıtasının toplam Gayri Safi Milli Hâsılası'nın %40'ına sahiptir.

Buna göre, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ekonomik gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin payı daha fazladır?

- A) Turizm gelirlerinin fazla olması
- B) İklim koşullarının elverişli olması
- C) Tarıma elverişli alanların geniş alan kaplaması
- D) Eğitim seviyesi yüksek, üretken bir nüfusa sahip olması
- E) Sahip olduğu zengin yeraltı kaynaklarını verimli bir biçimde kullanması

3. Rusya ekonomisinin temelini aşağıdakilerden hangisi oluşturur?

- A) Otomotiv sanayisi
- B) Demir-çelik sanayisi
- C) Tarım ve hayvancılık
- D) Petrol ve doğal gaz ihracatı
- E) Elektrik ve elektronik sanayisi

4. Aşağıdakilerden hangisi, Japonya, Almanya, Fransa ve İngiltere'nin **ortak** özelliklerinden biri **değildir**?

- A) Sanayileşme hızlarının yüksek olması
- B) G-8 ülkeleri arasında yer almaları
- C) Doğum oranlarının düşük olması
- D) Tarımda modern yöntemler kullanmaları
- E) Yer altı kaynakları bakımından zengin olmaları

5. Aşağıdakilerden hangisi Amerika Birleşik Devletleri'nin ekonomik yönden gelişmesine olumlu yönde katkı **sağlamamıştır**?

- A) İleri düzeyde sanayileşmiş olması
- B) Her yıl dış ticaretinin açık vermesi
- C) Yetişmiş insan gücüne sahip olması
- D) Zengin yeraltı kaynaklarına sahip olması
- E) Modern tarım yöntemlerinin uygulandığı geniş tarım alanlarına sahip olması

6. Ekonomik ve sosyal koşulları dikkate alındığında, aşağıdakilerden hangisinin Almanya'nın özelliklerinden biri olduğu **savunulamaz**?

- A) Dünya otomobil ihracatında ön sıralarda yer alır.
- B) Nitelikli iş gücü oranı fazladır.
- C) Kırsal kesimlerden kentlere yoğun göç yaşanır.
- D) Kişi başına düşen milli geliri yüksektir.
- E) Tarımda modern yöntemler kullanarak yüksek verim elde eder.